Birlik

12

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

7 MAYIS 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sayın Bülent ECEVİT
Başbakan
ANKARA

Ülkemizde demokratik hak ve özgürlüklere karşı girişilen ve 1 Mayıs 1979'un kutlanmasına vönelik baskıları protesto eden bizler;

- DİSK yöneticilerinin ve 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını,
- 1 Mayıs'ın İŞÇİ BAYRAMI olarak yasallaşmasını istiyoruz.

ADI SOYADI	İMZA
Şükrü Öz	
PTT. Dağıtıcısı (Tayyar Öztürk)	
TAN-DAĞITIM	
Prof. Mina URGAN	
Turgut Kazan (avukat)	
Kevser Yıldız (memure)	
Şükran Ketenci (yazar)	
Erol Özkök (Gazeteci) -AJANS-	
Halil Koç sendikacı	
Burhan Aytu sendikacı	
Hüseyin Sapır (kahveci)	
Sami Yenici (çorapçı)	
Zeki Öztürk (Editör Öncü yayınevi)	
Abdullah akcan	
Mustafa Ordu (Ordu mücadele)	
Metin kalın kaya (grafiker)	

TÜM 1 MAYIS TUTUKLULARI SERBEST BIRAKILSIN

TSİP'İN «DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» TOPLANTILARI

BURSA

TSİP'in devam eden «Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantıları»ndan biri daha 21 Nisan günü Bursa'da yapıldı. Kalabalık bir halk topluluğunun izlediği toplantıyı bir konuşmayla açan TSİP bölge temsilcisi Nurettin Bayram, egemen güçlerin işçi ve emekçi hakları üzerindeki oyunlarının son günlerde yoğunlaşmasına dikkati çekti ve «demokrasiyi rafa kaldırma eğilimlerine karşı başlattığımız bu toplantılarımız, demokrasinin savunulmasına ne denli önem verilmesi gerektiğini bir kere daha göstermiştir,» dedi.

Toplantıda bir konuşma yapan TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, demokratik hak ve özgürlüklerin sosyal demokrasi eliyle kısıtlanmak istediğini vurguladı ve bunun somut uygulamalarına değinerek özetle şunları söyledi:

«...İstanbul Taksim alanı yeni oluşmakta olan 1 Mayıs'ın simgesi haline gelmiştir. Öyle ki, Taksim Alanı ad değiştirmiş ve '1 Mayıs Alanı' olmuştur.

CHP ağırlıklı Hükümet DİSK'in aylar öncesinden yaptığı açıklama üzerine uzun süre susmuş ve sonunda Başbakan sıkıyönetim'i vesile ederek işin içinden sıyrılmak istemiştir. Sıkıyönetimin, işleyişi ve yapısı gereği, 1 Mayıs gösterilerine izin vermesi zaten beklenemezdi. Oysa yıllar boyu 1 Mayıs'a hasret giden işçi sınıfımızın ve tüm demokratların 1 Mayıs konusunda ne kadar hassas oldukları bilinmektedir. Bu durumda CHP çok daha önceden meseleyi ele almalı ve 1 Mayıs'ın kutlanması için pürüz çıkarmamalıydı.

Ama CHP böyle yapmadı. Ve bu tutumuyla, işçilerin demokrasi mücadelesinden ne denli ürktüğünü bir kez daha ispatladı.»

AYDIN

TSİP'in Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantılarına Aydın'da yapılan bir kapalı salon toplantısıyla devam edildi. 21 Nisan günü yapılan toplantıya bini aşan işçi ve emekçinin yanında, çok sayıda partili de katıldı. Toplantıda TSİP MYK üyesi Veli Gürcan yaptığı konuşmada, tekelcilerin, kendi ekonomik darboğazlarını, Türkiye'nin siyasal hayatında koyu bir baskı ortamı yaratarak somutlamak ve bu yoldan aşmak istediklerine değinerek özetle şunları söyledi:

«Astronomik zamlardan sonra pahalılık cehennemi içinde bunalan emekçi halkın tepkilerini sindirmek için burjuvazinin son günlerde özellikle «bölücülük» kışkırtmalarına hız vermesi emekçi sınıf güçlerimizin dikkatlerinden kaçmamaktadır. Bu nedenle, gerçek eşitlikten ve kardeşlikten yana olan, «Halkların Kardeşliği» şiarını mücadelesinin her aşamasında bayraklaştıran sosyalistlerin bu temel demokratik tutumunu kitleler gözünde karalamaya çalışan burjuvazinin manevraları uygulama zemini bulamıyacaktır. Sınıf görevlerinin yanında, ulusal görevlerinin de bilincinde olan emekçi kitleler, karanlık oyunları elbirliği ile bozacak ve demokratik mevzilerinden geri çekilmiyeceklerdir.»

Toplantıda ayrıca çeşitli sanat gösterileri yapıldı.

DENİZLİ

Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantıları'nın bir diğeri, Denizli'de yapıldı. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve TİP il örgütlerinin ortaklaşa düzenledikleri kapalı salon toplantısında açış konuşmasını yapan TSİP bölge temsilcisi Afer Kara, toplantının, demokrasi güçlerinin en geniş birliği ile yapılmasının büyük önem taşıyacağını, ancak bu toplantının da bu yönde olumlu bir adım olarak değerlendirilmesinin iyimserlik olmayacağını belirtti.

TIP'i temsilen yapılan konuşmadan sonra Türkiye Sosyalist Işçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Veli Gurcan bir konuşma yaptı.

Gürcan konuşmasında, burjuvazinin kabaran baskı özlemlerinin Doğu'da ulusal demokratik haklara, Batı'da ve Türkiye'nin bütününde, işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın siyasal ve demokratik haklarına karşı geniş çaplı bir saldırıya dönüşme gayreti içinde bulunduğuna dikkati çekerek özetle şunları söyledi:

«Yerli egemen güçler «bölücülük» çığırtkanlıklarıyla genel demokratik hareketi sindirmeyi, kitlelerin en temel demokratik haklarını gasbetmeyi ve ekonomik taleplerini sindirmeyi deniyorlar. Takriri Sükûn benzeri uygulamalarla emekçilerin soluğunu keseceğini uman sosyal demokrasi ve onu teslim alan gericilik, kitlelerin, 1925'lerden çok ilerde olduklarını göz ardı etmektedir. Halk güçlerimizin birliği ve kararlılığı, takriri sükûn özlemlerine geçit vermiyecek, egemen güçlerin ve emperyalizmin ortaklaşa başvurdukları bu oyunu bozacaktır.»

2000'i aşkın işçi ve emekçinin katıldığı Denizli toplantısı, kitlelerin demokrasi mücadelesine olan derin ilgisini birkez daha kanıtladı.

TSİP Toplantılarını Kars ve Sivas'ta Sıkıyönetim Engelledi

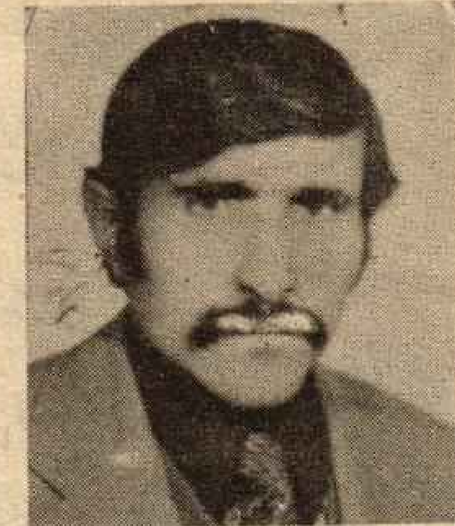
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 42 ilde birden düzenlediği Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantıları'na Kars ve Sivas illerinde izin verilmedi.

Sıkıyönetim komutanlıkları, bu yöndeki başvuruları, hiç bir gerekçe göstermeksizin ve sadece «kamu güvenliğini bozabilecek nitelikte» bularak geri çevirdiler.

Kitlelerin demokrasi mücadelesinin «kamu güvenliğini» bozmayacağı, tam tersine, kamu güvenliğini bozan faşist saldırganlığa karşı tek panzehir olan demokrasi mücadelesini güçlendireceği herkesin bildiği bir gerçektir. Sıkıyönetimin esasında faşist ve gerici harekete yaradığı, kitlelerin hak ve özgürlüklerini ciddi biçimde tehdit ettiği, başka örnekler yanında, Kars ve Sivas'ta TSİP toplantılarının yasaklanmasıyla da bir kez daha kanıtlanmış olmaktadır.

TSİP'nin toplantıları, yasaklama, engelleme ve keyfi baskılara rağmen ülke çapında ve yaygın olarak gerçekleştirilmiştir.

Sivas'ta TSİP Yöneticilerine Baskı

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu Üyesi Cemal Özden, Sivas İl Yönetim Kurulu üyelerinden Erol Şener ve Murat Aras 27-4-1979 tarihinde, Sivas Sıkıyönetim Komutanlığınca çalıştıkları fabrikalardan alınarak evlerine götürüldüler. Arkadaşlarımızın evlerinde yapılan aramalarda, bir kısım parti yayınlarına ve kitaplara el konuldu.

Bir «İhbarı» değerlendirdiklerini söyleyen Sivas Sıkıyönetim Komutanı, arkadaşlarımızın parti yöneticisi olduklarını «bilmediğini» (!) ifade ederek, yapılan arama ve baskının «yanlışlığını» itiraf etmek zorunluluğunu duymuştur.

Ancak Partimizin il yöneticisi arkadaşlar üzerinde baskılar, psikolojik bir baskı uygulamasına dönüştürülerek sürdürülmüş, başta GYK üyemiz Cemal Özden olmak üzere il yöneticileri, silahlı askerler eşliğinde çalıştıkları fabrika ünitelerine kadar getirilmişlerdir.

4500 den fazla işçinin çalıştığı bir fabrikada, arkadaşlarımızı işçilerden tecrit edebileceğini sananlar bir kere daha yanılmışlardır. TSİP Sivas il yöneticileri, işçilerin mücadelesine önderlik eden, onların güven ve saygısını kazanmış işçi sınıfı sosyalistleri olarak yıllardır mücadele etmektedirler. Bu uygulama işçiler arasında büyük hoşnutsuzluk yaratmıştır.

TSİP GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANTISI

29 - 30 Nisan 1979 tarihlerinde İstanbul'da toplanan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu, Türkiye'deki genel siyasi durumu değerlendirildi. Parti I. Kongresi kararları doğrultusunda hazırlanan çalışma programını ve örgütlenme hedeflerini gözden geçirip onayladı ve önümüzdeki siyasal ve demokratik hedefleri tesbit ederek Parti'nin bu yöndeki mücadele esaslarını belirledi.

Genel Yönetim Kurulu, 1 Mayıs'a doğru tırmanan gericiliğin, 1 Mayıs'da somutlanan uyğulamalarla uç noktasına vardığını ve siyasal gerilimin 1 Mayıs sonrasında da artarak devam edeceğine dikkati çekti. İşçi hareketini bölüp zaafa uğratmak isteyen burjuvazinin bu gayretiyle çıkışan ayrılıkçı eğilimlerin tutumuna da işaret eden GYK, bunların ivedilikle etkisiz hale getirilmesinin gerekliliğini vurguladı. Genel Yönetim Kurulu, demokrasi güçlerinin topyakûn birliğinin her zamankinden daha fazla öne çıktığını belirliyerek TSİP'e bu konuda önemli görevler düştüğünü belirtti.

«Bölücülük» Üzerine TSİP Diyarbakır İl Örgütünün Basın Bildirisi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Diyarbakır Il Başkanı M. Ali Tan, són günlerdeki «bölücülük» yaygaraları üzerine yayınladığı basın bülteninde özetle şunları söylemiştir:

«Türkiye'nin bugün içinde bulunduğu durumun nedeni, son günlerde çeşitli çevrelerce dile getirilen bölücülük vb. faktörler değil, yıllardan beri İşçi Sınıfı Sosyalistlerinin dile getirdiği emperyalizme bağımlı sözümona kalkınma modeli ve yerli tekelci burjuvazinin doymak bilmez açgözlülüğüdür.

Hal böyleyken, Demokratik Halk Güçleri'nin bazı acil taleplerini programına alarak, iktidara geldiğinde sözkonusu taleplerin gereğini yapacağını ifade eden, ancak iktidarı gerçekleştiğinde bütün bu vaadlerini unutan ve Emekçi Halk Güçlerimizin düşmanı faşizmin üzerine gitmeyen Sosyal Demokrasi, tekelci burjuvazinin bunalımının yükünü, ekonomi-politik planda emekçilere yıkarken, bunun tamamlayıcı bir parçası olmak üzere, «Özgürlükçü Demokrasi» uğruna, anti-demokratizmin dozunu giderek artırmakta, böylece zaten işsizlik ve hayat pahalılığından bunalan emekçileri gittikçe zorlaşan yaşam koşullarına itmektedirler.

16 aylık iktidarı döneminde tekelci burjuvaziye yaranmak için yaptıkları yetmiyormuşcasına, Sosyal Demokrasi, şimdi de, kendisinin kurtuluş olmadığının bilincine varan emekçi kitlelerin mücadelelerinin hedefini şaşırtmak ve gelişen ulusal - demokratik mücadeleyi baskı altına almak amacıyla, Doğu ve Güneydoğu illerini kapsayan bir operasyona hazırlanmaktadır.

Oysa yapılması gereken, Demokratik Hak ve Özgürlükler'den yana tüm toplum kesimleri ile Demokratik Güç ve Eylem Birliği anlayışı içinde, faşizm tehlikesinin üzerine gitmek, toplumun ve devletin demokratikleştirilmesine çalışmaktır. İşçi Sınıfı Sosyalistleri'nin yıllardır dile getirdiği bu gerçeklere sırt çevirmekle tutarlı demokrat olunamıyacağı açıktır.»

SINIF BİRLİĞİNİ VE MÜCADELE BİRLİKTELİĞİNİ SAĞLAMAK İÇİN

79'un 1 Mayıs'ı gericiliğin ve demokrasi düşmanlığının iyice tırmanmakta olduğu bir döneme rastladı. 1 Mayıs'a birkaç gün kala Sıkıyönetim, kapsamı genişletilerek uzatıldı. Zaten uzunca bir süredir dilden düşürülmeyen «bölücülük» kampanyasına 1 Mayıs'a beş kala iyice hız verilmişti. «Bölücülük»ten hareket edilerek tüm Türkiye üzerinde estirilmek istenen terör dalgasıyla işçi sınıfı, onun politik ve sendikal örgütleri sindirilmek isteniyordu. 1 Mayıs, tekelci burjuvazinin önceden beri ileri sürdüğü otoriter rejim talebine, tüm ağırlığını vermesi için vesile oldu. DİSK'in kazanılmış ve gelenekselleşmiş «Taksim'de 1 Mayıs» için direnmesi, demokrasinin savunulması açısından gerekliydi. Ama demokrasi safları içinde yer alan bazılarının, DİSK'in demokrasiye sahip çıkan bu tutumu yanında yer alması, demokratik hak ve özgürlükler konusunda sözde şampiyonluğu kimselere bırakmayan sosyal demokrasinin DİSK'in bu en doğal ve demokratik talebini sabote etmesi sonucunda 1 Mayıs gösterileri yapılamadı. 4 küsur milyonluk İstanbul halkının 29 saat boyunca evlerine hapsedilmesi bahasına işçi sınıfımız yarım yüzyıllık hasretten sonra yeniden kavuştuğu 1 Mayıs gösterilerine bu yıl ara vermek zorunda bırakıldı.

Egemen güçler işçi sınıfının, emekçi halkın 1 Mayıs'da yüz binler halinde Taksim'de toplanmasına tahammül edemedi. Çünkü tekelci burjuvazinin boy hedefi işçi sınıfı... Oyun onun üzerine, onun örgütlü mücadelesi üzerine oynanıyor. Burjuvazi işçi sınıfından ürküyor. İşçi sınıfının ekonomik demokratik haklarını kullanmasından, yüzbinler halinde birliğini ve tüm emekçilerle dayanışmasını somutlamasından çekiniyor.

Tekelci parababalarının yıllardır en büyük şikayeti toplu sözleşme düzeni olmuştur. Ya da daha somut söylersek tekelci sermaye işçi ücretlerini yüksek bulmaktadır. Doymak bilmez aç gözlülüğü ile kârını ve sömürüsünü daha da arttırmak istemektedir. Bunun da yolu ücretleri kısmaktır. Ve daha büyük kâr ücretten kısarak sağlanır. Üstelik döviz darboğazından kurtulmanın yolunu emperyalist metropollerden alınacak kredilerde gören tekelci burjuvazi, emperyalistlerin direktiflerini uygulamakla yükümlü. Emperyalistler ise, Türkiye'de tüketim kısılmadıkça, yani ücretler düşürülmedikçe kredi musluklarını açmaya niyetli olmadıklarını açık açık söylüyorlar. O zaman işbirlikçi burjuvazi için bunalımı atlatmanın tek yolu kalıyor: Ücretleri kısmak, bunun için de işçi sınıfının mücadelesini bastırmak, onun daha fazla kemer sıkma politikasına itaat etmesini sağlamak. İşçi sınıfı üzerinde oynanan oyunun temelinde yatan neden budur.

Türk - İş'in son kongresinde operasyonun bir bölümü tamamlanmıştır. Şimdi Türk-İş yönetimi yeni bir MC'ye iyice yatkın yapıya vardırılmıştır.

Burjuvazi aynı metodu kuşkusuz ki DİSK'e uygulayamaz. O zaman DİSK için yapılması gereken, onun mücadele girişim ve yeteneğini azaltmak, zaafa uğratmaktır. Bunun da klasik yolu DİSK'i bölüp, dağıtmak, operasyonları bu noktaya yoğunlaştırmaktır. Tekelcilerin sözcüleri ve cümle gericiler, 1 Mayıs'la ivme kazanan olaylardan sonra keyiften ellerini ovuşturmaktadırlar. DİSK'in işçi sınıfının ileri gücünün sesini kısmak için her yola başvurulmaktadır. Bu bölücülük operasyonunda sosyal demokrasinin sağ kanadı da üzerine düşeni yerine getirmekten geri durmamaktadır!

Bu durumda demokrasiyi savunanların en acil görevlerinden birisi DİSK'in birliğini savunmak, bu doğrultuda mücadele vermek, DİSK'in birliğini ve bütünlüğünü bozmaya, DİSK'i dağıtmaya yönelik oyunları açığa çıkarmaktır.

1 Mayıs nedeniyle DİSK'in maruz kaldığı ağır baskılar DİSK'li işçilerin tepkilerini çekmiştir. Faşizme karşı mücadelenin başını çeken, demokratik hak ve özgürlüklerin önde gelen savunucusu işçiler, en doğal demokratik hakları olan 1 Mayıs'ın kendilerine yasaklanmış olmasını, sendika yöneticilerinin gözaltına alınmasını hazmedememektedirler. Onun için de kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerine sıkıca sahip çıkmanın, onları korumanın yolunu araştırmaktadırlar. Bunda da son derece haklıdırlar. Çünkü belirtiler hiç iyi değildir. Ve işçi sınıfının başına örülmek istenen çorabın kokuları işçilerin burunlarının direklerini kırmaya başlamıştır.

DİSK demokratik hak ve özgürlükleri savunmak, faşizme geçit vermemek ve kısıtlı demokrasinin sınırlarını genişletmek mücadelesinde başarılı olabilmek için her şeyden önce kendi birliğini ve bütünlüğünü koruyup pekiştirmekle yükümlüdür.

Sağ sosyal demokrasi ve «ilerleme» işbirliği halinde DİSK'in birliğini ve bütünlüğünü bozmaya yönelik hesaplar içindedir. bu oyunları açığa çıkarıp onları etkisiz bırakmanın yolu birlikçi ve doğru bir politika izlemekten geçer. Ancak bu sayede birliğe ve bütünlüğe kastedmek isteyenler tecrit edilebilirler. Birlikçi olmayan politikalar tecrit edildiği oranda hatalar gün ışığına çıkar, daha geniş işçi yığınları gözünde teşhir olur. Ancak bu sayede, ayrılıkçıların hevesleri kursaklarında kalır ve girdikleri yolun çıkmazını kendi tecrit duvarları içinde görmeleri olanağı doğabilir. Böylece, ya kendilerini bu bataktan kurtarırlar, ya da kendi suçları ile başbaşa kalıp, kaderlerine terkedilirler.

DİSK'in mücadele içinde birliğini, bütünlüğünü sağlamak için yapılması gerekenlerin başında şimdiye kadar izlenilen sosyalist siyasetler üstü politikanın terkedilmesi gerekir. DİSK'in yönetiminde bulunabilmek için sosyalizmi benimseyen bir politika izlemekten başka çare olmadığı kesinlik kazanalı çok olmuştur. Bu gerçeği kavrayan K.Türkler, kapağı ilerleme'ye atarak, kariyerini ve DİSK başkanlığını sağlama alacağını, geçmiş günahlarının üzerine «bilimsel sosyalizm ve enternasyonalizm» kılıfı geçerek onları unutturacağını sanmıştır. Böylece «ilerleme»nin grup bencilliği ile Türkler ve benzerlerinin kişisel ihtirasları birleşince DİSK'de bölücülük ve ayrılıkçılık başlatılmış, örgüt içi demokrasi büsbütün yok edilmiştir. Bu dönemde, «ilerleme» çizgisi «her boydan ve soydan» sosyal demokrat sendikacı ile işbirliği yaparak, DİSK'i CHP'nin kuyruğuna bağlayarak, DİSK içinde ilerlemeci olmayan sosyalistlere karşı düşmanca bir tutum izlemişti. Böylelikle, Türkler ve şürekasının «ilerleme»yi seçmekle yaptıkları iş gerçekte bir sosyalist siyasal örgütü bilinçle tercih etmek olmayıp, esasta, sendikal kariyer hesaplarına ve geleceğe dönük birtakım ikbal planlarına dayalı samimiyetsiz bir tutumdan öteye gidememişti. İlerlemeciler Türkler'i, Türkler de onları kullanayım derken, olan DİSK'e olmuş ve örgütsel birlik zedelenmişti.

1977 Kongresinde DİSK yönetimine seçilen ekip ise, sosyalist siyasi çizgilerle dostça ilişkiler içine girmiş ve hareketin birliğinden yana bir tutum izlemiştir, ancak, bu ilişkiler olması gereken düzeye ulaşma ve istenilen olumlu meyvalarını verme düzeyine ulaşamamış, sosyalist siyasetlerle iyi ilişkiler, sosyalist siyasetler üstü bir nitelik halinde sürmüştür. Bunda geleceğe dönük bazı tasarıların payı sözkonusu olabilir. Fakat DİSK içinde sosyalistler arası işbirliğinin yetersiz kalması, DİSK ile sosyalist siyasal örgütlenmeler arasındaki ortak mücadele olanaklarının güçlenememesi, ilerleme siyasetinin DİSK içindeki bir kısım tutucu sosyal demokratlarla DİSK'in birliğine ve bütünlüğüne yönelik yeni oyunlara girmesine olanak sağlamıştır. Asıl önemlisi, bu durum CHP merkezinin ve burjuvazinin DİSK'i bölüp parçalama, onu etkisizleştirip uysallaştırma planlarına ve bu alanda ilerlemeyi kullanması manevralarına uygun bir ortam yaratmıştır.

Oysa DİSK'in mücadelesinin güçlenmesi, birliğinin ve bütünlüğünün pekişmesi, tüm sosyalist ve ilerici güçlerin mücadele beraberliğinin sağlanması için, esas belirleyici olan, sosyalist hareketin birliğinden yana politikanın güçlendirilmesi ve etkinleştirilmesidir. —DİSK'in birliğinden yana olan, sosyalist hareketin birliğinden yana olan ,demokratik hareketin birliğinden yana olan— herkes burjuvaziye, ve gericiliğe karşı, egemen oyunlara âlet edilen tutumlara karşı birleşmelidirler.

Kuşkusuz ki, DİSK ekonomik örgüt niteliğinden dolayı, onun siyasal misyonu, ekonomik bir örgütün misyonuyla sınırlıdır. Ama bu misyonu güçlendirmek, halk güçlerinin birliğini ve birlikteliğine hizmet etmek konusunda DİSK'e de düşen önemli, hem de çok önemli görevler vardır. DİSK, Türkiye işçi sınıfının siyasal iktidar mücadelesinde yer alan ve sayıları 1'den fazla olan sosyalist örgütlenmeler ile ortak mücadele verdiği takdirde, demokratik örgütler arasında gerçekleştirilmiş olan platformun amaçladığı hedeflerine ulaşması mümkün olacağı gibi, en önemlisi, siyasal mücadele ile ekonomik mücadele arasındaki bağlar da sağlam rayına oturacak ve gelişim perspektifi güçlenecektir.

1 Mayıs 1979'un gözler önüne serdiği, bir kez daha en çarpıcı biçimiyle kendisini gösterdiği en somut olgu sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve genel olarak solun dağınıklığıdır. Gerek işçi sınıfı mücadelesinin, gerekse tüm devrimci - demokratik hareketin en zayıf noktası bizce budur. Zaten burjuvazi de, —sık sık belirttiğimiz gibi— işçi sınıfına, tüm devrimci - ilerici güçlere ve hatta demokrasiye esas olarak bu gedikten saldırmaktadır. 1 Mayıs 1979'da da burjuvazi gene aynı zaaflardan yararlanmış ve sınıfımıza, halkımıza bu noktadan yüklenmiştir.

Sosyalist sorumluluk, hareketin içinde bulunduğu zaafları doğru tespit etmeyi, düşmanın taktiklerini doğru gözlemeyi ve onun planlarını boşa çıkartmayı gerektirir. 1 Mayıs 1979'dan alacağımız en önemli ders işçi sınıfının siyasal mücadelesi başta olmak üzere, tüm sınıf hareketimizin, topyekûn halk mücadelesinin birliğini ve birlikteliğini vakit geçirmeden inşa etmemiz gerektiğidir. Ama bu konuda, her şeyden önce prensipli ve samimi olmak gerekir. Çünkü görmekteyiz ki, yıllardır DİSK içinde, TÖB - DER içinde, ilerici güçler saflarında her türlü grupçuluğu ve bölücülüğü pervasızca yapanlar, 1 Mayıs 1979'da ayrılıkçılığın başını çekenler, kendilerine bağlı üç sendika aracılığıyla hiç utanma duymaksızın, pişkin bir edâyla «birlik» çağrıları yaparak, suçlarını örtbas etmeye ve sureti haktan gözükmeye heveslenmişlerdir. Bizim kastettiğimiz birlik ve birliktelik çabaları bu türden samimiyetsizlikler değildir. Çünkü, onların içtensizlikleri ve makyavelcilikleri artık herkesin malûmudur.

Fakat, Türkiye sosyalist hareketi içinde ve devrimci - demokratik güçler arasında gerçekten birlikten yana olanlar ve bu uğurda yorulmak bilmez bir uğraşı yıllardır sürdürlenler vardır. Nitekim sosyalist ve demokratik birlik politikaları, —sosyalist hareketin birliği, solun birlikteliği politikaları— giderek daha geniş işçi yığınlarına, daha geniş emekçi halk kesimlerine yayılmakta, artan ve yaygınlaşan bir onay ve destek bulmaktadır.

İşte bu birlik çabalarında, şu anda en ivedi bir görev. DİSK'in birliğini onarmak ve güçlendirmek, DİSK ile tüm emekçi örgütlerinin mücadele birlikteliğini pekiştirmek ve DİSK ile sosyalist siyasal mücadele örgütleri arasında işbirliğini ve ortak mücadele platformunu yaratmak şeklinde somutlanmaktadır.

Önerdiğimiz ne yenidir ne de zordur. DİSK yönetimi an yitirmeksizin işçi sınıfının bilimine ve mücadele üslubuna ters düşmeyen siyasi örgütlenmelerle temasa geçerek onlarla somut ve ortak mücadele hedefleri ve programları belirlemelidir.

Artık en miyop olanların bile görmesi gerekir. TOPUN AĞZINDA İŞÇİ SINIFI VARDIR. Tüm emekçi halk güçleri vardır. Topyekûn insan hak ve özgürlükleri vardır.

Ve gerek sınıfımızın, gerekse tüm halkımızın çıkarlarını koruyup, geliştirmek için bütün güçlerimizi birleştirmek ve ortak mücadeleye seferber etmek en hayati görevimizdir.

Sosyal Demokrasi ve Siyasal Demokrasi

Hüseyin Hasancebi

İki ay daha sıkıyönetim ve Doğu'da odaklaşan şöven ilgi, 1 Mayıs'a doğru yaklaşırken sosyal demokrasinin tekelcilere sunduğu yeni bir «nimet» oldu. Böyülece, dört bir yandan boşalan «bölücülük» avazelerinin hangi iştihayı dile getirdiği de açıklık kazandı!

Ulusal ve genel demokratik hareket üzerindeki baskı eğilimlerine hemen her zaman siyasal baskıların eşlik ettiği, sosyalist hareketin geleneğinden olmasa bile, burjuvazinin geleneğinden öğrendiğimiz bir şeydir. Hele iktidarda sosyal demokrasi varsa ve bağımsızlıktan başka bir alternatife yönelemiyorsa, kitlelerin demokratik özlemlerine çok daha ince metodlarla saldırılabilir, siyasal demokrasinin çerçevesi «umuda» kadar daraltılabilir.

Nitekim daraldı ve daralıyor. Başbakan, olanların kendi dışında şekillendiği savına dayanarak sosyal demokrasinin «namusunu» korumayı umarken İstanbul'da ve Türkiye'nin her yanında terör bu «namusun» 1925'lere dayanan şekliyle sosyalistlerin kapısını çalıyordu. Burjüvazi, İzmir'de araladığı kapıdan veya uzattığı oltadan, işçilerin ve emekçilerin birliğine darbe vurabileceğini umarken, İsanbul'da 5 milyon insan evlerine, biri aşkın sendikacı ve sosyalist parti başkanları cezaevlerine hapsedilirken, Başbakan da kendini, kendi evine hapsederek, demokrasiden gericiliğe taşıdığı günahların diyetini ödediğini sanıyordu.

1 Mayıs'da Taksim Meydanını sevgiden ve insandan boşaltarak gericiliğin gönlünü hoş tutan sosyal demokrasi, demokrasiden hesap sorarken, bundan sonrasını da vereceği hesaplar yönünde azami ölçüde değerlendirmeyi denemek zorundadır. Tekelcilerin sofrasına döviz taşınmadıkça demokrasinin son kalıntılarının taşınması gerekecektir. Ecevet hükûmeti bu yolda sonuna kadar gitmeye kararlı görünmektedir.

Gericilik zincirlerinden boşandığına ve «en etkin» silahlarını eline aldığına göre siyasi hürriyetler ve demokratik haklar, tıpkı «huzur» gibi namlunun ucuna sürülmektedir! Sağ barikatların yeni konuğu sosyal demokrasi, siyasal demokrasiyi «gezden ve arpacıktan» setretmeye terbiye edilmektedir! Ama bu, «umut» imajında bir süre erimiş olan kitlelerin iradesine de yeni bir şekil vererek kendisini gerçekleştirebilmektedir. Bundan sonra bu iradenin bütün biçimlerine de düşmanlığın büyütülmesi beklenmelidir.

«Geniş tabanlı» siyasal tehlikelerden korunmak için sosyal demokrasi şimdilik «tabanı yağlamamak» zorunda ise, önümüzdeki günlerde ona yüklediği görevler, edindiği yeni müttefikleriyle birlikte siyasal ve demokratik güçlere saldırmak olacaktır. Bunun şimdilik görülebilen en yakın ve somut uygulaması, DİSK'e karşı, işçi hareketinin ilerici ve sosyalist öğelerine genel ve sonuç almayı uman bir saldırı olabilir. «Görmezlikten» gelinen sosyalist siyasi hareketimize karşı «gözlerin açılması», siyasal hürriyetleri daraltarak tekelcilerin bronşlarının açılmak isteneceğine yeterince işaret ediyor.

Sosyal demokrasi artık baskının katalizörü değil öznesidir. Bu onun sınıf kimliği veya tarihi açmazı değil, emek ordusunu karşısına almaktan doğan kaderidir. Demokrasiyi üretecek yönelimlerden kaçındığı ve emekçi sınıf güçlerimizin aşmaya çalıştığı duvarların arkasına sığındığı için kendini gericiliğe ve yeniden gericiliğe, siyasi dinamiğinin görünen ve görünmeyen boyutları ölçüsünde üretmek zorundadır. Bunu ancak, vaadlerinden ve geçmişinden koparak yapabilir ve bu da kendisini, emperyalizmin Orta - Doğu'da geliştirmeye çalıştığı reformist modellerden birine angaje etmesiyle mümkün olabilir.

Gerilim, etrafında daha da kalabalık güçler biriktirerek artabilir. Siyasi arenaya daha sol tercihlerle yığılan kitleler kendi birliklerinin temellerini örebilirse buradan demokratizm doğacaktır.

Emperyalizmin ve yerli egemen güçlerin «1 Mayıs 1979 başarısı» onun kısa vadede yenilgisinin tohumlarını da içinde taşıyor.

SONUÇ: Artık «bir canbazın iki ipte birden oynayamıyacağı» anlaşılmıştır! Ya demokrasi - ya gericilik! Burjuvazi de böyle istiyor, emekçiler de.

1 Mayıs Günü Gözaltına Alınan Ahmet Kaçmaz Serbest Bırakıldı

29 Mayıs tarihli demecinden ötürü 1 Mayıs günü İstanbul'da sıkıyönetimce gözaltına alınan Ahmet Kaçmaz 2 Mayıs akşamı sıkıyönetim mahkemesinde sorgusundan sonra serbest bırakıldı.

3 Mayıs günü basına bir demeç veren Ahmet Kaçmaz, yayınladığı bildiri dolayısıyla tutuklanmak üzere sıkıyönetim mahkemesine sevkedilmesini, sıkıyönetimin demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlama konusunda tırmanma eğiliminde olduğunun belirtisi olarak niteledi, tutuklama isteminin ancak sosyalistler üzerinde uygulanmak istenen baskıyla açıklanabileceğini, bunun da demokratik hak ve özgürlüklerin çok olduğunu iddia eden tekelci burjuvazinin talebi olduğunu belirtti.

Ahmet Kaçmaz hâlen tutuklu bulunanlar konusunda da şunları söyledi:

«İçerde daha yüzlerce kişi vardır. Özellikle DİSK'in ve ona bağlı sendikaların yöneticileri günlerdir gözaltında oldukları halde, dosyaları henüz Sıkıyönetim savcılığına aktarılmış değildir. Serbest bırakılacakları belli olan kimselerin sebepsiz yere gözaltında tutulmaları, özgürlüklerin kısıtlanmasından başka anlam taşımaz. 4 milyonluk İstanbul halkını 1 Mayıs'ta evine hapsederek tepki çeken Sıkıyönetim, sendikacılar, TİP yöneticileri ve diğer gözaltındaki binlerce yurttaşımızı hemen serbest bırakmalıdır.»

Gizli ve Açık Baskılar Sürüyor ve Tırmanıyor

— 1 MAYIS AKŞAMI İSTANBUL-DAKİ FABRİKALAR POLİS-İŞ-VEREN BİRLİĞİ İLE TEK TEK DENETLENDİ.

— DİSK YÖNETİCİLERİNİN SERBEST BIRAKILMASINI İSTEYEN HER SENDİKACI SIKIYÖNETİMCE GÖZALTINA ALINIYOR.

İstanbul'da estirilen terör ve baskının görünen yanı bir tarafa, kamuoyundan titizlikle gizlenmek istenen başka baskı biçimleri de deneniyor. 1 Mayıs akşamı «fabrikalardaki hazırlıkları» denetlemek bahanesiyle, polisler ve işverenler İstanbul çevresindeki işyerlerini tek tek dolaşarak «bilgi» aldılar. Böylece görünen ve görünmeyen yanıyla burjuvazinin «1 Mayıs geleneği» tamamlanmış oluyordu!

Sokağa çıkma yasağı konmasına rağmen egemen güçler korkularını yenemediler. Binlerce, parti yöneticisi, sendikacı ve işçi tutuklandı ama yine bitmedi. 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılmasını isteyen herkes bir bir gözaltına alınıyor. DİSK Yürütme Kurulu görevlilerinden Kenan Budak, İsmet Cantekin ve Nusret Aydın, gözaltında bulunan DİSK yöneticilerinin serbest brakılmaları istedikleri için 3 Mayıs günü sıkıyönetim tarafından gözaltına alındılar. DİSK yöneticileri ve 1 Mayıs öncesinde tutuklanan bütün sendika yöneticileri hâlâ serbest bırakılmadılar. TİP Genel Başkanı hâlâ daha gözaltında bulunduruluyor. Bir yandan da tutuklamalar ve soruşturmalar devam ediyor.

Başbakan Bülent Ecevit «bazı üzücü olayların» olduğunu ve olabileceğini söylüyor ve sıkıyönetimin demokratik haklar karşısındaki tutumunun «övgüye değer» olduğunu belirtiyor!

Siyasi nitelikli bildiriler bir yana, demokratik hakları savunan tutumlar almak bile, beraberinde bazı «rizikolar»ı da göze almakla mümkün olabiliyorsa bu, siyasi gericiliğin sosyal demokrasi eliyle ulaştığı boyutları göstermek bakımından yeterli bir kanıt sayılmalıdır.

Emekçi halk kitlelerinin, sosyal demokrasinin bu yeni konumuna karşı takındığı tutum da CHP'nin geleceğini göstermesi bakımından yeterli bir kanıt sayılmalıdır!

DİSK'İN TSİP'E DAYANIŞMA MESAJI

1 Mayıs öncesinde ve 1 Mayıs günü demokrasi üzerinde estirilen baskı ve terör karşısında, yöneticilerinin büyük bir bölümünün göz altına alınan DİSK'in Yürütme Kurulu görevlilerinden TSİP Genel Başkanlığına aşağıdaki dayanışma mesajı gönderilmiştir:

«1 Mayıs 1979 bir ayıraç ve dönemeç noktası olmuştur. Demokrasi güçlerine yönelen baskılar, varolan demokratik hakların kullanılmasının engellenmesi bunun kanıtıdır. Bir yandan faşizm özlemleri içinde her an yeni saldırıların düzenlenmesine yönelik yeni saldırılar yapılırken, bir yan-

1 Mayıs 1979, sosyalist parti liderlerinin, sendikacıların ve İstanbul'da bini aşkın insanın cezaevlerine, 4,5 milyon insanın da evlerine hapsedilmesi olarak somutlandı.

dan da demokrasi güçlerini bölme girişimleri en uç noktaya çıkmıştır.

Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü olarak daha geniş ekonomik ve demokratik haklar mücadelesinde sonuna kadar kararlı olduğumuzu belirtirken örgütünüze yönelen baskılara karşı dayanışma dileklerimizi bildiririz.»

DİSK Yürütme Görevlileri A.
Nusret Aydın

DİSK Yöneticileri ve TİP Genel Başkanı Tutuklandı

1 Mayıs 1979 törenlerinden önce gözaltına alınan DİSK yöneticileri sıkıyönetim mahkemesi tarafından tutuklanmıştır. Abdullah Baştürk ve Fehmi Işıklar'la birlikte öteki DİSK yöneticilerini tutuklayan sıkıyönetim mahkemesi ayrıca 1 Mayıs günü gözaltına alınan TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın da tutuklanmasını kararlaştırmıştır.

TSİP Başkanlık Kurulu tutuklamalarla ilgili olarak yaptığı açıklamada özetle şunları söylemiştir:

TSİP: «DİSK YÖNETİCİLERİNİN VE TİP'LİLERİN TUTUKLANMALARI DEMOKRATİK HUKUK ANLAYIŞIYLA BAĞDAŞMAZ»

«İşçi sınıfının en doğal hakkı 1 Mayıs'a sahip çıkmak isteyen DİSK yöneticilerinin ve 1 Mayıs'ta konan sokağa çıkma yasağını protesto eden TİP yöneticilerinin ve üyelerinin tutuklanmalarını demokratik hukuk anlayışıyla bağdaştırmak mümkün değildir.

Bugün dünya haber ajanslarında ve uluslararası demokratik kamuoyunda Türkiye'nin adı aynı günlerde sendika liderlerini tutuklayan Arjantin rejimiyle yanyana geçmektedir. Ve CHP hükümeti, 1 Mayıs'ı yasaklayan, bu nedenle sendika liderlerinin, sosyalist bir partinin yaşlı bayan genel başkanının tutuklanmasına yol açan bir sosyal demokrat iktidar olarak, bizzat dünya sosyal demokratlarının da şaşkın bakışları altında dünya tarihine ismini yazdırmanın utancını taşımaktadır.

1 Mayıs 1979 geçmiştir ama, 1 Mayıs'la ilgili demokratik mücadele görevi sona ermemiştir.

DİSK yöneticileri, TİP Genel Başkanı ve tüm 1 Mayıs tutukluları serbest bırakılmalı, demokratik hak ve özgürlükler üzerindeki tüm baskılara son verilmelidir.»

DİSK YÖNETİCİLERİNİN TUTUKLANMASI ÜZERİNE AHMET KAÇMAZ'IN DEMECİ

«DİSK Yöneticilerinin Tutuklanmaları Demokratik Hukuk Anlayışıyla Bağdaştırılamaz»

«DİSK yöneticilerinin tutuklanması Demokratik Hukuk anlayışıyla bağdaştırılamaz, tutuklama nedeni olan bildirilerde «Suç Unsuru» olsa bile, bildiri yayınlamaktan ötürü kişilerin tutuklanmalarını izah etmek kolay değildir. Çünkü bildiriler kaybolacak değildir, sendika yöneticileri toplumca bilinen ve tanınan kişilerdir ve işlendiği iddia edilen «suçlar» tutuklanmayı gerektirecek nitelikte değildir.

DİSK kurulduğundan bu yana burjuvazinin boy hedefi olmuş, buna rağmen zamanla gücünü ve saygınlığını artırıp, pekiştirmiş bir örgüttür. DİSK'in demokrasi mücadelesinde ön safta yer tutması ve işçilerin cazibe merkezi haline gelmesi, parababalarının bu örgüte saldırılarını daha da yoğunlaştırmıştır. Ekonomik krizden çıkmanın yolunu işçi sınıfını susturmakta gören sermaye güçleri, birinci operasyonda Türk-İş yönetimini iyice sağcılaştırarak MC yönetimlerine uygun hale getirmişlerdir. Onlar için sıra şimdi DİSK'in etkinliğini ortadan kaldırmadadır. DİSK' in birliği ve bütünlüğü üzerine oynanan oyunlar bu nedenledir.

Ülkemizde faşizmin ve gericiliğin tırmanışına karşı sürdürülen demokrasi mücadelesinin başlıca güvencesi işçi sınıfı, onun politik ve sendikal örgütleridir. Öteden beri «otoriter bir rejim» özlemleri içinde olan burjuvazinin DİSK'i etkisiz kılmak için saldırılarını yoğunlaştırması bu nedenledir. Bu şartlarda DİSK yöneticilerine büyük sorumluluk ve önemli görevler düşmektedir. Ancak açıktır ki, onların görevlerini yerine getirebilmeleri, işbaşında olmaları ile mümkündür. Böyle iken DİSK yöneticilerinin tutuklanması, DİSK'in başsız ve dolayısıyla yönlendiricisiz kalması tehlikesini getiren talihsiz bir durum yaratmıştır. DİSK yöneticilerinin tutukluluklarının kaldırılması, hem demokratik hukuk anlayışının, hem de işçi sınıfının sürdürdüğü mücadelenin vazgeçilmez bir gereğidir.»

TSİP Binalarında Kanunsuz Aramalar

BAKIRKÖY İLÇE BİNASI 1 MAYIS GÜNÜ TALAN EDİLDİ

1 Mayıs öncesi ve sonrasında, genel anti-demokratik uygulamalar yanında, siyasi hürriyetlere yönelik eylemler de yoğunlaştı. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin çeşitli ilçe örgütlerinde yapılan kanunsuz aramalar, parti üyelerine karşı uygulanan baskıların bir tırmanış içinde olduğunu kanıtlamaya yetiyor.

— Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin **Ankara Merkez İlçe** lokali 1 Mayıs öncesinde, polis ve sıkıyönetim görevlileri tarafından arandı. Zorla Parti lokaline giren «görevliler» içerde bulunan bir kısım yayınlara da el koydular.

— **TSİP Kartal İlçe** binasında, kanunsuz ve zor kullanarak arama yapan polis ve jandarma, içerde bulunan yasaklanmamış parti yayınlarına el koydu. TSİP İstanbul İl Yönetim Kurulu üyesi Ali Gedik'i gözaltına aldı.

— 30 Nisan günü İstanbul'da estirilmek istenen genel terör havası, çeşitli biçimlerde yaygınlaştırıldı. bu arada **TSİP Kadıköy İlçe** binasına, polis ve jandarma işbirliğiyle bir baskın düzenlendi. Parti üyelerinin direnmesi karşısında, kanunsuz arama yapmak isteyen «görevliler» zor yolunu denediler ama parti üyeleri tarafından içeri sokulmadılar. Arama kararı alıp yeniden geleceklerini söyleyen polis ve jandarma birlikleri, **böyle bir karar almadan**, ama yanlarına takviye güçler alarak yeniden Parti binasını bastılar, içerde bulunan gazete, dergi, kitaplara el koydular. Bu arada ilçe üyelerinden Fahrettin Mis gözaltına alındı.

— 1 Mayıs günü **TSİP Bakırköy İlçe** binası polis tarafından talan edildi. Sokağa çıkma yasağından azami ölçüde yararlanan bir kısım emniyet görevlileri kapıyı kırarak girdikleri binada, tam bir gasp ve talan eylemine giriştiler. Binada bulunan dergi, gazete ve sair yayınları parçalayan polisler, hızlarını alamayıp binanın camlarını kırdılar, dolapları parçalayıp parti evraklarını yırttılar. Polisler ayrıca Parti'ye ait bir kısım demirbaşları da gasbettiler.

Ve Başbakan, bu kanunsuz uygulamaları «üzücü olaylar» olarak niteledi!

Emperyalizm Türkiye'yi Yeni ve Tehlikeli «Ödünlere» Zorluyor

Bölgede emperyalizmin seçtiği av alanlarından biri olarak Türkiye, militarizmin yeni talepleriyle yüzyüze geliyor. Ekonomik ve siyasal planda Türkiye'yi istediği noktaya getirdiğini ve şartları olgunlaştırdığını uman ABD, Türkiye'ye gönderdiği Dışişleri Bakan Yardımcısı Christopher eliyle Ecevit Hükümetini yeni tavizlere zorlayacaktır. İran'daki üslerin Türkiye'de yeni bir işlevle inşa edilmesi açısından ABD sosyal demokrasinin yeni konumunu istismar edebileceği ve böylece barış güçleri açısından ve halkların güvenliği aleyhine Türkiye'de bir adım daha atabileceği kanaatindedir.

TSİP: «CHRISTOPHER'İN ZİYARETİ BARIŞ VE BAĞIMSIZLIK AÇISINDAN KAYGI VERİCİDİR»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu konuya ilişkin olarak özetle şunları söylemiştir:

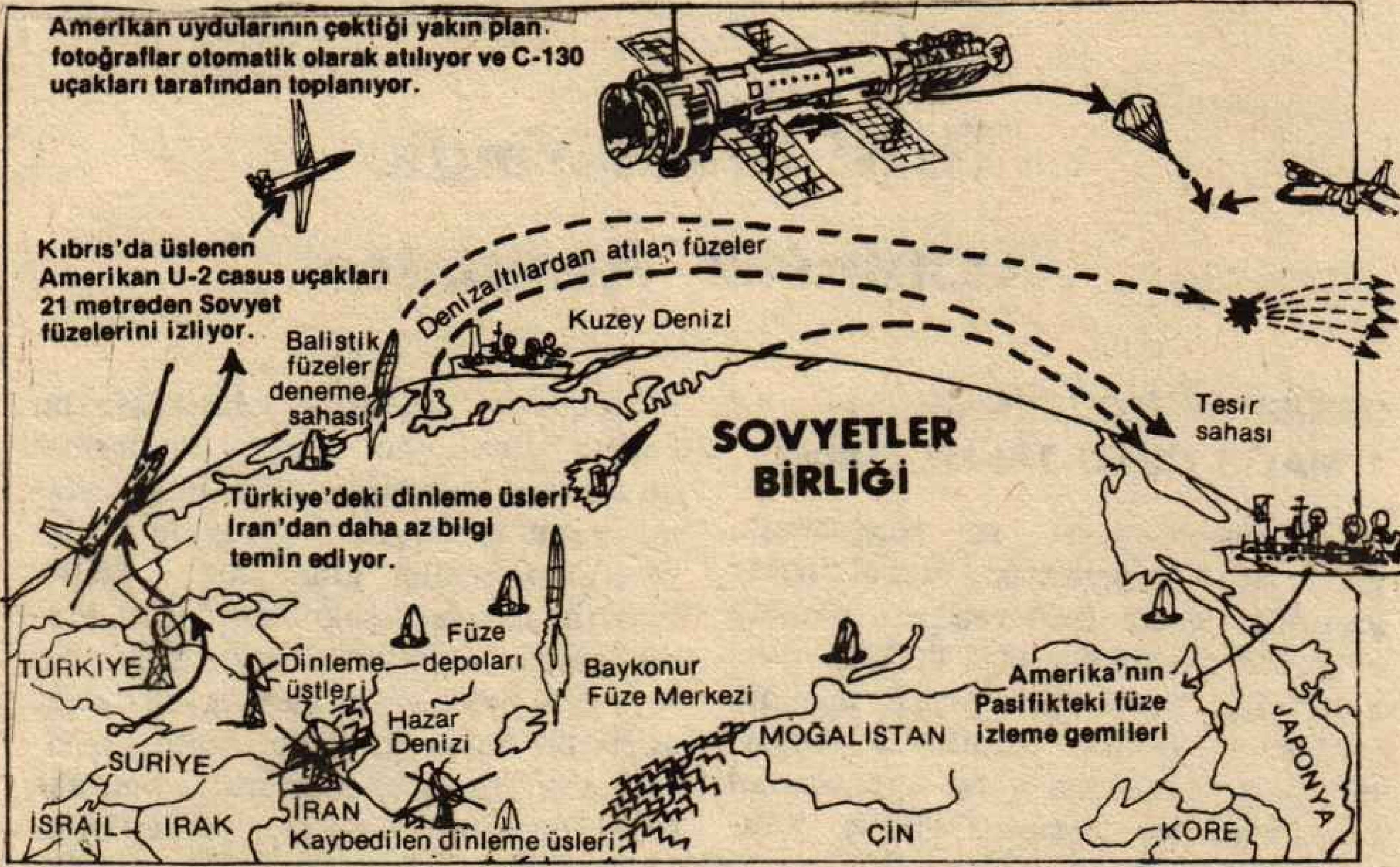
«ABD Dışişleri Bakan yardımcısı Warren Christopher'in ülkemizi ziyareti, hem bölge ve dünya barışı açısından, hem de ülkemizin bağımsızlığı yönünden endişe vericidir.

Beyaz Saray yönetimi, İran'da kaybettiklerini Türkiye'de bulmak, bu nedenle Türkiye'yi emperyalizmin bir ileri karakolu olarak tahkim etmek niyetindedir.

Başkan Carter, yakında imzalanacak olan SALT-2 Antlaşmasının Amerikan Kongresi'nde geçmeyebileceği şantajını öne sürerek İran'da kapatılmış olan ABD üslerinin Türkiye'ye naklini güya barışın bir gereksinmesi olarak sunmaya çalışmıştır. Beyaz Saray, Türkiye'de yeni dinleme ve gözetleme üslerinin kurulmasını, SSCB'nin SALT-2'ye uymasının güvencesi olarak tanıtıp ikiyüzlü bir politika izlemekte, ve başından beri SALT-2 konusunda ısrarlı uğraşlar sürdüren sosyalist ve barışsever ülkeleri töhmet altında bırakarak, kendi emperyalist emellerini Ortadoğu'da yaygınlaştırmaya, bu niyetlere de sözde barışçıl bir tül geçirmeye çalışmaktadır.

Ülkemizin bağımsızlık ve barış güçleri, hem bölge ve dünya barışını korumak, hem de Türkiye'nin bağımsızlığı yolunda davranmak için yeni Amerikan planına karşı koyacaklardır.»

SOSYAL DEMOKRASİ VE BAĞLANTISIZLIK

Selçuk Çalhan

Çağımızın ana özelliklerinden olan ulusal kurtuluş savaşları sosyalizm lehine gelişen dünyamızın önemli kilometre taşlarını oluşturmaktadır.

Çağımızda, emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmuş, bağımsızlığını elde etmiş olan ülke halkları geniş bir anti-emperyalist, barışsever blok oluşturmuşlardır. Bağımsızlığını kazanmış ülkeler kendi aralarında ve sosyalist sistemle güçlü bağlar kurmuşlardır ve bu bağlar giderek güçlenmektedir.

Ülkemiz ise, ulusal kurtuluş mücadelesini başarıyla bitirdikten kısa bir süre sonra tekrar emperyalizmin boyunduruğu altına girmiştir. Aradan geçen uzun yıllar boyunca Türkiye, emperyalizmin en yakın ekonomik, siyasi ve askeri yardımcısı olmuştur. Türkiye'nin emperyalizme göbeğinden bu denli bağlanması, başta sosyalist ülkeler olmak üzere emperyalizmden bağlarını kurtarmış ülkelerle olan ilişkileri hiç denecek kadar azaltmıştır. Ancak, Türkiye'de yaşanılan gerçeklerin ve yeni olguların dayatmasıyla, son yıllarda bağlantısız ülkelerle ilişkiler arama yoluna girmiştir. Şimdiki sosyal demokrat hükümetin bu soruna daha da büyük bir «önem» verdiği görülüyor.

Ne var ki, sosyal demokrasi güttüğü sağ politikasıyla, işbaşına geldikten çok kısa bir süre sonra tekelci kapitalizmin hemen her dediğini uygulamış, bunun yanında emperyalizmle olan ilişkileri sürdürmüş, böylece geniş emekçi kitlelerin karşısına geçmiştir. Sosyal demokrasinin emperyalist kredi kuruluşlarından yardım almak için kıvranması ve İMF'nin yeşil ışığını gözler olması, onun iç politikada da giderek gericileşen bir politika sürdürmesini getirmiştir. Ve sosyal demokrasi bunu yaparken, aynı zamanda, birkaç milyon dolar yardım uğruna ülkede yeni füze rampalarının kurulması, casusluk üslerinin açılması için emperyalistlerle pazarlığa oturmuştur.

Kısacası sosyal demokrasi, emperyalizmle ilişkilerini geliştirmeye uğraşırken bir yandan da bağlantısız ülkelerle ilişkiler kurarak bu ülkelere de şirin gözükmek istemektedir. Özellikle, Ortadoğu ülkeleriyle düzenli petrol ve kredi sağlamaya yönelik ekonomik ve siyasi ilişkileri geliştirmenin yollarını aramaktadır.

Bu birbirine zıt iki politikanın bağdaşması olanaksızdır. Nitekim bu yüzden son zamanlarda sosyal demokrat hükümet üzerine IMF ve NATO kaynaklı baskıların yoğunlaştığı görülmektedir. Başını ABD ve F.Almanya'nın çektiği bu baskıların amacı Türkiye'nin bağlantısız ülkelere açılmasını yokuşa sürmek, böylece sosyal demokrat hükümetin «Batı dünyası» içinde manevra alanını daraltarak yeni ABD dinleme tesisleri ve orta - kısa menzilli füze rampalarının Türkiye topraklarına yerleştirilmesi konusunda pazarlık gücünü azaltmaktır.

Sosyal demokrat hükümet, esas tercih olarak «darboğaz» lardan çıkış yolunu IMF «yeşil ışığı» doğrultusunda ve NATO «yardım»ı çerçevesinde aradığı sürece, yani emperyalizmden bağımsızlaşma sorununu bir pazarlık aracı olarak ele aldığı sürece bu tür baskılar karşısında dayanması imkânsızdır.

Eli mahkûm olanın pazarlığa oturması, saçmalıktan başka bir şey değildir. Bağlantısızlara açılma siyasetinden sonuç alınabilmesi için önce bağımsızlık sorununu gerçek içeriği ve boyutlarıyla ele almak, bunun için de emperyalizmin baskılarını göğüsleyebilmenin tüm gereklerini yerine getirmek gerekir.

F. Almanya Türkiye'ye Nükleer Füzeler Yerleştirilmesini İstiyor

«Türkiye'ye yardım»ın şampiyonluğunu üstlenen F. Almanya'nın bu görevi neden üstlendiği giderek açığa çıkıyor. SALT 2 Anlaşmasının çerçevesi içinde Orta Avrupa'nın uzun menzilli nükleer füzelerden arındırılması eğilimlerinin güçlenmesi, Avrupa'da silâhlanmanın ötedenberi en hararetli savunucularından olan F. Alman hükümetini endişelendiriyor. Türkiye'nin ekonomik sıkıntılarını istismara dayanan bir tutumla F. Alman hükümeti, ABD'nin orta menzilli füzelerinin Avrupaya taşınmasını ve NATO ülkelerine yerleştirilmesini istiyor.

Tabii bu savunmanın klâsik gerekçesini «serin savaş»ın bilinen demagojileri oluşturmaktadır. «Artan Sovyet tehdidi»! F. Almanya, kendisinin «boy hedefi» haline geleceği safsatasına sarılıyor ve buna karşılık ileri sürdüğü önlemler bakımından da gerçek niyetini ele veriyor.

Silâhsızlanma eğilimlerinin karşısına Avrupa'nın silâhlandırılması gerekçesiyle çıkmak, halkların çıkarlarıyla kumar oynamaktan başka bir anlama gelmez. Alman emperyalizmi böyle bir kumarı oynamaktan çekinmiyor ama, sahneye sürmek istediği figüranlar NATO'nun, ekonomik yönden, «patronlara» muhtaç ülkeleri oluyor.

Türkiye, «yardım» karşılığı emperyalizmin ileri sürdüğü şartlara sürekli boyun eğerek geri çekiliyor. Bu geri çekilmenin şimdi vardığı nokta. halkımızın hayatî çıkarlarını tehdit edecek ödünlere dönüşebilir.

Türkiye'yi yeni nükleer üslerle doldurmak, ne Türkiye halkının çıkarınadır, ne de dünya halklarının. Barış güçleri buna göz yummayacaktır.

Öte yandan, Federal Almanya'nın Türkiye'ye «yardım» konusuna duyduğu yakın ilgi ile bu gibi siyasî ve askerî talepleri arasındaki bağlantı, genel olarak emperyalizmin Ortadoğu'daki son gelişmeler karşısında Türkiye'yi dört dörtlük bir «Hür Dünya kalesi»ve «sosyalist ülkeleri tarassut cenneti»ne çevirme gayretleri açısından değerlendirilmelidir. Yılan hikâyesine dönen «İMF yeşil ışığı»nın bir türlü yanmaması ile bu gayretler arasında da elbette bir ilişki vardır. Sosyal demokrat iktidar, türlü mülahazalarla, kendisinden istenen herşeyi hemen vermekte ne denli «tereddüt» gösterirse göstersin, dış krediye âcil ihtiyacı onu gittikçe köşeye sıkıştırmaktadır.

Sosyal demokrat iktidarın içerde izlediği, tekeller yararına emekçi kitlelere kemer sıktırma ve demokrasiyi kısıtlama siyaseti, onu, dışardan gelen bu tür baskılara direnme gücünden de yoksun bırakmaktadır. Genel tercih olarak emperyalizmin «yardım»ına bel bağlamanın kaçınılmaz sonucu olarak sosyal demokrasi, şimdi adım adım, emperyalist güçlerin genel stratejilerinde onu götürmek istedikleri yere yaklaşmaktadır.

■

Portekiz Devrimi Beşinci Yılında

Portekiz'de Caetano faşizmi 5 yıl önce 25 Nisan günü devrildi. Portekiz halkı elli yıl Salazar diktatörlüğü altında ezilmiş, resmî programında «Tanrı, Aile, Vatan» sözleri yeralan açık faşizmin çizmelerinden başka bir şey görmemişti. Devrimin hazırlanması ve gelişmesi uzun yıllara dayanıyordu. Portekiz Silâhlı Kuvvetler hareketine (M.F.A.) bağlı birlikler «Özgürlük» adına Lizbon'a girdiğinde, tüm halk coşkuyla karşıladı onları. Devrim çalkantısı ülkede 18 ay sürdü. Özgürlük kavramında çeşitli görüşler çatışmaya başladı ve ordunun sol kanadı giderek zayıfladı. 1975 sonunda M.F.A.'dan hemen hiç bir şey kalmamış, hareket parçalanmış, demokrasi sadece afişlerin konusu durumuna indirgenmişti. Mario Soarez yönetimindeki hükümet, sırf sosyalistlerden oluşan tek renkli bir hükümetti. Ülke sorunları üst üste yığılıyordu. Dış borçlar artıyor, tcaret dengesi açık veriyor, fiyatlar yükseliyor, enflasyon hızla büyüyordu.

Bu arada toprak reformuna girişildiği görüldü. Bir süre sonra klâsik sağ parti durumundaki Demokratik Merkezcilerle sıkı ilişkilere giren Mario Soarez'in bu ittifakı kısa sürdü ve sonunda istifa etti. Yerine gelen Mota Pinto'nun hükümeti ise, çok daha fazla sağa kaymış durumda. Yeni hükümetin ülke çapındaki bilançosu, hayli vahim. Ekonomi, tarım, sanayi batağa saplanıyor.

Devrimin beşinci yıldönümünün kutlandığı bugünlerde Portekiz'de hayli tehlikeli bir oyun gündemde. Sağ, ülke yönetimindeki kilit noktaları kullanmak için her yola başvuruyor. Halkın desteğinden yoksun ve Parlamentoda azınlık durumunda olduğu için, silâhlı kuvvetlere sızarak anayasa dışı bir darbe girişimini tezgâhlamaya çalışıyor. Portekiz Sosyal - Demokrat Partisi üyelerinden bir bölümü ise Meclisin feshini, Devlet Başkanının istifasını, Devrim komitelerinin yeniden işletilmesini istiyorlar. Aşırı sağ, yeniden Salazar tipi devlete dönülmesini talebediyor.

Orduda üst kademelerin sağa kaydığı kesin. Ancak teğmen, yüzbaşı vb. kademesindeki genç subaylarda 25 Nisan ruhu henüz tümüyle yitirilmiş değil. Nitekim, 25 Nisan 1979 günü 1000'den fazla genç subay, Özgürlük yıldönümünü kutlamak üzere Lizbon'da bir araya geldiler. Yayınladıkları mesajda şöyle diyorlardı: Nisan + Anayasa = Özgürlük; Nisan + Anayasa = Demokrasi.

1974'den bu yana demokrasiyi boğazlama girişimlerini kırmayı başaran, politik, ekonomik ve sosyal gerçeğin yansıması durumundaki bu «Nisan ruhu» olsa gerek...

«Ordudaki Sol»u yenmenin sevincine kapılan sahte demokratlar, halk hareketinin gücü, etkinliği ve yaygınlığını iyi değerlendirememişler, solcu askerleri kışlalarına yollayınca her şeyin düzeleceğini sanmışlardı.

Oysa ülkede işçiler, emekçi köylüler, sendikalar, komünist militanlar, özetle özgürlüğe sosyal ve ekonomik boyutlarını kazandıran engin insan kitleleri vardı. Nisan Devrimi sadece silâhların eseri değildi. Toprak reformunu halk gerçekleştirdi. bir milyon iki yüz bin hektardan fazla toprak, onu işleyenlere verildi. Sanayiin kilit sektörleri, bankalar, sigortalar millîleştirildi; işletmelerde, işçiler, yönetimi denetlemeye başladılar. Halk hareketi, bu yapısal dönüşümleri adım adım savundu ve savunuyor.

Sosyalist Parti yönetiminin, devrim kazanımlarını geriletme girişimlerine ve bu alanda sağladığı bazı «başarılara» rağmen Portekiz halkı, özgür, demokrat ve sosyal adaletli bir toplum istiyor.

Komünistlerin acil talepleri ise şunlar: Gerici Mota Pinto hükümetinin çekilmesi ve Meclisteki Komünist - Sosyalist çoğunluğa uygun şekilde yeni bir hükümetin oluşması, ya da erken seçimlere gidilmesi.

kısa..kısa..kısa

ŞİLİ — 1 MAYIS GÖSTERİLERİ YASAKLANDI

Şili askeri cuntası, çeşitli sendikal örgütlerin 1 Mayıs için kararlaştırdıkları gösteriyi yasakladı. 1 Mayıs gösterileri için izin isteyen örgütler şunlardı: Emekçiler Birleşik Cephesi, Ulusal Sendikalar Koordinasyon Merkezi, Şili Özel Sektör Çalışanları Konfederasyonu.

Cunta generalleri bu gösterilerin «kabul edilmesi mümkün olmayan siyasi bir eylem» olduğunu söylediler.

SSCB — LENİN ÖDÜLÜ L. BREJNEV'E VERİLDİ

SBKP Merkez Komitesi ve SSCB Bakanlar Kurulu, Lenin ödülünün, Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Devlet Başkanı Leonid Brejnev'e verilmesini kararlaştırdı. Brejnev bu ödüle, «Küçük Dünya», «Yeniden Doğuş», «Aydınlığa Açılan Dünya» adlı eserlerinden ve barış için verdiği ısrarlı mücadeleden ötürü lâyık görüldü.

SSCB — LATİN AMERİKA

SSCB, Latin Amerika Ekonomik Komisyonunun (CETAL) 18. toplantısı nedeniyle, Latin Amerika ülkeleriyle dayanışma içinde bulunduğunu bildirdi.

La Paz'daki Sovyet elçisi Boris Kazantsev, uluslararası ilişkilerin detanta ve barış ortamına ulaşması için uluslararası karşılıklı yardım ve işbirliğinin, izlenmesi gereken ilkeler olduğunu özellikle belirtti. Kazantsev, SSBC'nin Latin Amerika ülkelerine, yeni petrol, gaz ve çeşitli maden yatakları araştırmalarında yardım edeceğini de söyledi.

NİKARAGUA — TERÖR

AFP'nin belirttiğine göre Nikaragua'da terör, özellikle gençler üzerinde gittikçe yoğunlaşıyor.

Sandinist Kurtuluş cephesi önde gelen yöneticilerinden biri ve pek çok arkadaşı, diktatör Somoza muhafızlarınca öldürüldü Yine aynı ajansın bildirdiğine göre, ülkenin ikinci büyük kenti olan Leon'da ordu, kent sakinlerini zorla evlerinden çıkarttı ve yarım saat boyunca «Yaşasın Somoza!» diye bağırttı.

FAS — 3000 KİŞİ TUTUKLANDI

Fas kralının tüm sendikalarla diyalog kurmaya başladığını haber verdiği sıralarda Faslı militanlara şiddetli baskılar yapılıyordu. 10 - 11 Nisan grevleri sırasında 3000 kişi yakalandı ve ağır işkencelere uğratıldı; bazı gazeteler toplatıldı; 500 öğretmen görevinden alındı; yüzlerce kişi mahkemeye verildi.

Fas'taki mücadele komiteleri ise, grev ve sendikal özgürlük haklarına yapılan saldırıları şiddetle protesto ettiler.

Bağlantısızlar Zirvesi Hazırlıkları

İlk kez 1961 yılında oluşturulan Bağlantısız Ülkeler Hareketinin Altıncı Zirve Konferansı, Eylül ayında Küba'nın başkenti Havana'da toplanacak. Küba hükümeti görevlileri, bağlantısızlar hareketini oluşturan 98 ülkenin Hükümet yada Devlet Başkanlarına resmi çağrıyı iletmek üzere 5 kıt'aya yayılmış durumdalar.

Cezayir, Yugoslavya, Vietnam, Arjantin, Mozambik, Endonezya, Fas, Hindistan, Mısır v.b. siyasi ve toplumsal yönelimleri hayli farklı birçok ülke var hareketin içinde.

Bağlantısızlar hareketi, uluslararası planda karmaşıklıktan, bazı sorunlarda karşıt görüşlere düşmekten kurtulamıyor. Hareketin heterojen yapısı ve dünya üzerindeki ağırlığı, Havana zirvesinde sağlanacak sonuçlarla bir kez daha ölçülecek ve bağlantısızların, Orta-Doğu, Güney-Doğu Asya ve Afrika sorunlarına bakış açısı saptanacak.

Bağlantısızlar hareketi içinde, ilerici ülkelerle, hâlâ emperyalist egemenlik alanında kalan gerici hükümetler arasındaki çatlağın gittikçe derinleşmesi, ortak tavır bulma yollarını hayli güçleştiriyor.

Küba'da yayınlanan haftalık dergi «Bohemia», «Bölücü bahaneler» başlıklı yazısında, bazılarının bağlantısızlık anlayışını politik ve ideolojik plana kaydırma iddiasında olduğunu söylüyor ve bunun bir kavram çarptırması olduğunu ekliyor. Yine aynı yazıda, bağlantısızlığın esasının, hiçbir askeri bloka bağlı olmamak, anti-emperyalist, anti-sömürgeci ve yeni-sömürgeciliğe karşı olmak, ırkçılığı reddetmek, emperyalist egemenlik ve sömürüye karşı olmak olduğu belirtiliyor.

Yeni bağımsız devletlerin bağlantısızlar hareketine katılışı, bu hareketi hem güçlendirdi, hem de gelişmine katkıda bulundu. Havana zirvesi, bir yandan halkların ulusal kurtuluş hareketindeki gelişmeleri yansıtırken, diğer yandan emperyalizmin karşı saldırılarını, çeşitli baskılarını ve askeri ve ekonomik alanda üye devletlerin çoğuna nasıl sızdığını ortaya koyacak.

Hareket içinde bazı muhalefet unsurları olmasına rağmen gerçek şu ki, ilgili ülkelerin çoğu, birlik unsurları, demokrasi, sosyal ilerleme, siyasi ve ekonomik bağımsızlık, barış ve işbirliği, uluslararası yeni bir ekonomik düzen talepleri üzerinde duruyorlar.

Dolayısıyla, farklılıklara saygı göstererek, hareketin birliğini korumanın, ona yeni bir atılım sağlamanın yollarını aramak gerek. Nitekim altıncı zirve için yapılan hazırlıklar, «bağlantısız ülkeler birliğinde bir ileri adım daha» hedefi üzerinde yoğunlaşıyor.

İran'da Oturamayan Devrim

İRAN DEVRİM KONSEYİ ÜYESİ MUTAHARİ ÖLDÜRÜLDÜ. TELEGANİ, «KOMÜNİSTLERİN VARLIĞI ZORUNLUDUR» DEDİ.

İran devriminden sonra, İran'da gelişen olaylar tam bir kargaşalık ortamı doğurmuştur. Humeyni yönetimi ülkenin tamamını kontrol edememekte, bir çok siyasi grup kendi görüşleri doğrultusunda hareket ederlerken, ulusal bağımsızlık isteyenler ise silahlı mücadele içine girmişlerdir.

Ayetullah Mutaheri

Öte yandan, toparlanan faşist güçler eylemler koymaya başlamışlardır. Devrimden sonraki ilk Genel Kurmay Başkanı Grani'nin, bir suikaste kurban gitmesinden sonra, son olarak da İran Devrim Konseyi üyelerinden Ayetullah Mutahari yaylım ateşi sonucunda öldürülmüştür. Öldürme olayını «Furkan» adını taşıyan aşırı sağ bir örgüt üstlenmiştir.

İran Devriminin bir türlü oturamaması, kargaşanın sürüp gitmesi eski SAVAK artıklarının ve emperyalist haber alma örgütlerinin devrimi geriletme çabalarına kolaylıklar sağlamaktadır.

İran'daki bu kargaşa iktidarda bulunan ve merkezci bir eğilim taşıyan Humeyni yönetiminin kendi dışındaki ilerici güçleri hükümet dışında bırakma çabalarından kaynaklanmaktadır. Ayetullahlar arasındaki çeşitli görüş ayrılıkları da devrim yönetiminin sistemli bir şekilde hareket etmesini engellemektedir.

Demokrat bir eğilim taşıyan Telegani ve tarafları, Humeyni'nin yönetimini eleştirmektedirler. Kum kentinde bir konuşma yapan Telegani, «komünistlerin varolmaları gerektiğini ve azınlıkların kendi kaderleri hakkında kendilerinin karar vermelerinin sağlanması gerektiğini» söylemiştir. Telegani'yi destekleyen «Halk Mücahitleri» örgütü de yayınladığı bildiride Telegani ve Humeyni arasında devam eden görüşmelerin sonuçlandığını, yakında bölge ve belediye komitelerinin oluşacağını ve ve bu komitelerin genel yönetim başkanlığını Telegani'nin üstleneceğini bildirmişlerdir.

İran devriminin başarısı ve geleceği İran'da varolan tüm ilerici güçlerin birlikte hareket etmelerine bağlıdır. Son olarak yapılan Humeyni - Telegani görüşmesi bu doğrultuda atılmış olumlu bir adımdır. Bu adımın daha ileri götürülmesi için tüm güçlerin ülke yönetiminde varolmaları zorunludur.

Soğuk Savaş Cadısı İngiltere Başbakanı Oldu

İngiltere'de yapılan genel seçimleri küçümsenmeyecek bir farkla kazanan Muhafazakâr (Tutucu) Parti iktidara geldi. Ve bu partinin azılı anti-komünist, anti-Sovyet görüşleriyle ve bu yoldaki şarlatanlıklarıyla şöhret yapan başkanı Margareth Tatcher başbakanlığa getirildi.

Dünyamızın tüm sosyalist ve barışsever güçleri Tatcher'i ve onun gerici düşüncelerini pek iyi tanırlar. Bu kişi, öteden beri ısrarlı bir soğuk savaş çığırtkanlığı yaptığı için dünya barışsever güçleri tarafından kendisine «Soğuk Savaş Cadısı» lâkabı takılmıştır. Partisi'nin «Maggie» diye sempatik ve popüler bir tarzda tanıtmaya çalıştığı Tatcher'in ne yaman bir işçi sınıfı düşmanı olduğu seçim kampanyasında da bir kez daha görülmüştür.

Tatcher, son zamanlardaki seçim kampanyasında, işçi sendikalarına, işçi haklarına ve grev hakkına karşı düşmanca sözler sarfedip, kriz içindeki İngiliz burjuvazisinin yeni emellerini dile getirerek, dünya ilerici kamuoyunda daha büyük antipati toplamıştır.

Ne var ki, adından başka işçi sınıfıyla ve onun çıkarlarıyla hiçbir ilişkisi bulunmayan İngiliz İşçi Partisi hükümetinin İngiltere'deki ekonomik bunalımda izlediği halk aleyhtarı politika, ve İngiliz kapitalizminin emekçilere yüklediği yükler, henüz sınıf bilincine erişmemiş seçmenlerin azımsanmayacak oylarını yeniden Tutucu Parti'ye kaydırmaları ile, İngiltere'de daha geri, daha sağ bir yönetim işbaşına gelmiştir.

Türkiye'deki burjuva basını ise, Tatcher'in kadın olmasından, böylece İngiltere'de hem devlet, hem de hükümet başkanlıklarının her ikisinin de kadınların eline geçmesinden dem vurarak, meseleyi bir magazin konusuna indirmektedir. Daha akıllı olanları ise, İngiltere'de sol'un iktidarı kaybettiğini, sağ'ın kazandığını yazarak, böylelikle sol (!) iktidarın başarısızlığını göstererek kavram kargaşası yaratmaktadırlar. Oysa İngiliz İşçi Partisi Avrupa'daki sosyal demokratlar arasındaki en sağ partilerden birisidir. Ve onun iktidarını sol diye nitelemek, dolayısıyla bunu sola karşı bir propaganda vesilesi yapmak, riyakârlıktır; demagojidir.

Çünkü, İşçi Partisi ile Tutucu Parti arasındaki mücadele on yıllardır burjuvazinin tahtaravallisinden öteye geçememiştir.

Şimdi başbakan olan Margareth Tatcher'in görüşleri ve politikaları hakkında KİTLE Gazetesi geçmişte yeterli açıklamalar yapmıştı. Bu kişi, İngiliz emperyalizminin en militarist çevrelerinin, uluslararası emperyalizm içinde silâhlanma yarışından yana olanların ve NATO şeflerinin, tüm yumuşama düşmanlarının tam desteğine sahiptir. İngiliz seçimlerinin İngiltere halkına getireceği zararların yanısıra, Beyaz Saray'ın Pentagon militaristleri şimdi barışa ve detant'a karşı kendilerine yakın bir İngiliz hükümeti bulmuşlardır. Bu nedenle, Tutucu Parti'nin iktidara gelmesi, barış ve yumuşama sürecinin, silâhsızlanma çabalarının aleyhine, olmuştur.

Ne var ki, Britanya İmparatorluğu eski gücünden çok ama çok uzaktadır. Bu nedenle, soğuk savaş cadısının barış ve sosyalizm düşmanı gayretleri, tek başına bir anlam ifade etmeyecektir. Ama, Tatcher Pentagon militaristlerinin değirmenine su taşıyarak son zamanlarda azgınlaşan soğuk savaş emellerine hizmet edecektir. Kaygı verici olan budur. Ülkemizdeki Amerikancıların ve onlardan biri olan Aydınlık gazetesinin sevinci de bundan ileri gelmektedir.

İçte ise yeni hükümet, işçi haklarına daha ağır kısıtlamalar getirmeye çalışacaktır. Bu ise, kaçınılmaz olarak sınıf mücadelesini şiddetlendirecek, ve İngiltere işçi sınıfı taşıdığı gözbağlarından kurtulmaya, kendisini saran sosyal demokrat zincirleri kırmaya yönelecektir. İngiltere'de işçi sınıfının mücadelesi şimdi yeni ve zorlu bir evreye girmiştir.

1 MAYIS 1979'UN V

1 Mayıs 1979 işçi sınıfı tarihimize olduğu kadar genel demokrasi mücadelesine ve kitlelerin sosyal uyanışına yeni bir sayfa ekledi.

1979'da 1 Mayıs uğruna verilen demokratik mücadele ve bu mücadele karşısına dikilen engeller, esas olarak Türkiye'de işçi sınıfının ve emekçi halk hareketinin gücünü kanıtlıyordu. Çünkü Osmanlı İmparatorluğu dönemi ve 1'inci Dünya Savaşı sonrasındaki emperyalist işgal altındaki İstanbul yılları dahil olmak üzere, Türkiye tarihinde ilk kez 1 Mayıs'da sokağa çıkma yasağı konuluyordu.

Bilindiği gibi, 1 Mayıs'ı «Bahar Bayramı» diye kitlelere tanıtıp, o gün emekçileri kırlara sevketme dönemi, geçtiğimiz yıllardaki büyük 1 Mayıs kutlamaları ile sona ermiş ve 1 Mayıs üzerindeki yasak zinciri kırılmıştı.

Bu olgu, işçilerin ve diğer emekçi halk güçlerinin 1970'ler Türkiyesinde kazandığı çok önemli mevzinin somutlanması olduğu kadar, son üç yıl içinde 1 Mayıs İşçi Bayramı, daha geniş işçi yığınlarına ve emekçi halk kesimlerine mal olmuştu. Yarım yüzyıl süreyle kendi sınıf bayramları, birlik, mücadele ve dayanışma günleri, kendilerine yasak edilmiş olan işçiler ve işçi sınıfının yanında olan diğer çalışanlar 1 Mayıs'lara coşkunca sahip çıkmışlardı.

O kadar ki, 1 Mayıs 1976'da Taksim'de toplanan yüzbinlerin simgeleştirdiği gücü hazmedemeyen gerici güçler ertesi yıl 1 Mayıs'a ve halk güçlerine karşı kanlı bir saldırı düzenleyerek, kitleleri yıldırmak istemişler, ama daha sonraki yılda, daha geniş kalabalıklar 1 Mayıs'a sahip çıkarak, fabrikalardan ve ülkenin dört bir yanından Taksim 1 Mayıs alanına akın kın gelmişlerdi.

Böylece, kan ve zulmün 1 Mayıs'ı ve 1 Mayıs'da sembolleşen sınıf değerlerini yıkmaya, ya da geriletmeye yetmediği geçen yıl bir kez daha anlaşılmıştı.

SOSYAL DEMOKRASİNİN YÜZ KARASI

Ama 1 Mayıs'dan ve onun temsil ettiği değerlerden, onun ifade ettiği anlamdan hoşlanmayanlar, bu yıl 1 Mayıs'ı sosyal demokrasi eliyle yasaklamak istediler. 1 Mayıs 1977'nin dosyasını açmaya cesaret edemeyen, iki yıl önce 1 Mayıs'da 1 Mayıs alanında ölen yurttaşlarımızın kanlarının hesabını sormayı, suçluların yakasına yapışmayı, cinayet mihraklarının üzerine gitmeyi göze alamayan CHP, 1 Mayıs'ın ve onun şahsında somutlanan güçlerin üzerine gitmeyi marifet bildi. Bu nedenle de, 1 Mayıs'ın karşısına sıkıyönetimi çıkardı.

1 Mayıs 1979, sosyal demokrasinin işçi sınıfına ve emekçilere karşı nasıl da düşmanca bir tutum içine girebileceğini gösterdi. İktidara geldiği günden beri, faşizmin ve gericiliğin karşısında sürekli gerileyen, ve halka sırtını dönüp, kapalı kapılar ardında egemen çıkarlarla pazarlıklara girerek ayakta durmaya çalışan, üzerinde oturduğu güçler dengesini her geçen gün biraz daha sağa kaydıran sosyal demokrasi, 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfının ileri sınıf güçleriyle karşı karşıya gelirken önemli bir darbe yiyordu.

Sosyal demokrasinin bir buçuk yıla yaklaşan iktidarında izlediği teslimiyet politikası 1 Mayıs 1979'da en açık bir biçimde kendisini gösteriyordu.

1 Mayıs öncesinde ve sonrasında bütün dünya ajansları Türkiye'den pekçok sendika liderinin ve iki sosyalist siyasi parti başkanının gözaltına alındığını önemli haberler arasında geçtiler. Dünyanın, ABD'den sonraki ikinci emperyalist gücü Federal Almanya'nın sosyal demokrat başbakanı dahi 1 Mayıs'da düzenlenen bir törene gidip konuşma yaparken, Türkiye'nin sosyal demokrat başbakanı kendisini evine hapsediyor, günlerce hiçbir konuda hiçbir demeç vermeye cesaret edemiyordu.

1 Mayıs nedeniyle işçi liderlerinin tutuklanması, dünya kamuoyunda dikkatle ve tepkiyle izlendi. Çünkü Türkiye, bu yıl 1 Mayıs'a yasak konulan ender ülkelerden birisi olarak Pinochet Şili'sinin ve benzeri birkaç rejimin adıyla birlikte anıldı. Ve gene Türkiye, 1 Mayıs nedeniyle sendikacıların tutuklandığı tek ülke olarak haber ajanslarında ve dünya basınında yer aldı. Aynı günlerde —1 Mayıs nedeniyle değil, başka siyasal nedenlerle— Arjantin'de 3 sendikacının tutuklanması, sosyal demokrat Türkiye siyasal iktidarı ile Arjantin'deki Videla diktatörlüğünün isimlerini dünya kamuoyu gözünde yanyana getirmesi hem Türkiye açısından, hem de CHP sosyal demokrasisi açısından ibret verici bir olay oldu.

Üçüncü Ecevit Hükümetinin 1 Mayıs'ı yasaklaması dünya kamuoyunda kendisinin zannettiğinden de fazla tepkileri çekti. Dünya Sendikalar Federasyonu Genel Sekreteri başta olmak üzere, DSF'ye bağlı pekçok sendika, önce 1 Mayıs'ın İstanbul'da kutlanmasının yasaklanmasını «1 Mayıs'ın yasaklanması» olarak niteleyip, protesto ettiler, daha sonra DİSK yöneticilerinin gözaltına alınmalarına karşı uluslararası işçi hareketinin tepkilerini dile getirdiler.

Sadece DSF ve ona bağlı pekçok devrimci sendika değil, aynı zamanda Avrupa sosyal demokrat partileri de 1 Mayıs üzerine konan yasağı ve bu nedenle sendika liderlerinin gözaltına alınmasını kınadılar.

Gözaltındaki DİSK yöneticileri hakkında tutuklama kararı verilmesiyle, bu uluslararası tepkiler daha da artacak, dünya işçi örgütleri ve demokratik güçleri, Ecevit iktidarına karşı tepkilerini ve Türkiye'deki 1 Mayıs tutukluları ile dayanışmalarını dile getirecelerdir.

Böylece, 1 Mayıs 1979'daki yasağın ve uygulamaların baş sorumlusu olan CHP üstyönetimi, 1 Mayıs'ı yasaklayan, sendikacıları tutuklayan bir sosyal demokrat parti olarak, bizzat diğer ülkelerin sosyal demokratlarının da hayret bakışları altında dünya tarihine geçecektir.

Gene aynı CHP, Osmanlı Padişahının ve İstanbul'daki işgal ordularının bile yasaklamadığı 1 Mayıs'a yasak getiren ilk iktidar partisi olmanın yükünü hâlâ omuzunda taşırken, son yıllarda okuduğu bunca demokrasi türküsünden sonra, 1979 Türkiyesinde aynı yasağı nasıl da geri getirmiş bulunduğunun hesabını demokrasi tarihi önünde veremeyecektir.

1 Mayıs Bayramı uğrunda işçi sınıfının ve ilerici güçlerin vermiş oldukları mücadele, 1979 yılında, eskisinden daha da ileri gitmiştir. Sosyal demokrat iktidarın «çareyi» sokağa çıkma yasağında bulması gerçekte onun içine düştüğü aczin ifadesidir. CHP yönetimi hangi bahaneyi kendisine gerekçe edinirse edinsin, sınıf bilinçli işçiler başta olmak üzere Türkiye ve dünya ilerici demokratik kamuoyu önünde yeni bir yara almıştır.

SİYASAL İKTİDARIN 1 MAYIS YASAĞININ BAHANELERİ

1 Mayıs'a yasak konmasının gerekçeleri, siyasal iktidarın dilinde iki noktada somutlanıyordu:

● Sıkıyönetim bütün açıkhava toplantılarını yasakladığı için, 1 Mayıs'a ve DİSK'e ayrıcalıklı davranamaz: Bunu söyleyen CHP yöneticileri demokrasiden ne denli az nasiplendiklerini, başları sıkışınca demokrasiden nasıl da büyük ödünler vereceklerini 1 Mayıs'da en açık bir biçimde kanıtlamışlardır. Yurttaşlara ve kuruluşlara antidemokratizm'de ve yasaklarda eşitlik sağlayan bu tutumun bizzat CHP'nin eski vaadleriyle, hatta son yıllardaki 1 Mayıs'larda takındığı olumlu tutumlarla ne denli taban tabana zıt olduğu açıktır. «Ben herkese açıkhava toplantısını yasakladım, bu nedenle sana da yasaklıyorum» diyen bir mugalâta ile işin içinden sıyrılacağını sanan sosyal demokrasi, bu gerekçesiyle hiç kimseyi ikna edemediği gibi, sıkıyönetimi 1 Mayıs'ın karşısına bir bahane olarak sürüp, kendisini bu demokrasi suçundan tenzih edemez. Nitekim edememiştir de. Sosyal demokrasi 1 Mayıs'da mücadele eden güçler arasında taraf olmuştur. Ve onun seçtiği taraf, işçi sınıfının karşısında burjuvazidir.

● Siyasal iktidarın ikinci gerekçesi, «Türkiye tarihinin en derin bunalımı...» diye başlayan bayat sözlerde ifadesini bulmaktadır. CHP yöneticileri «ülkenin karşı karşıya bulunduğu tehlikeler» edebiyatını ve «yaygın şiddet eylemleri» nakaratını tekrarlayarak kendilerini Türkiye ve dünya kamuoyu gözünde haklı göstermeye çalışmışlardır.

Oysa bu gerekçeler de birer bahane olmaktan öteye gidememişlerdir. Çünkü Türkiye'yi bekleyen biricik tehlike vardır, o da faşist tehdit ve tehlikedir. Faşizme karşı mücadelenin yolu ise, kitleleri özellikle 1 Mayıs gibi bir günde evlerine kapatmak, onları gerek 1 Mayıs'larda, gerekse olağan günlerde demokratik ve yığınsal mücadeleden alıkoymak ve geniş demokratik yığınları pasifleştirmeye çalışmak değildir.

«Yaygın şiddet eylemleri» deyimine gelince, birkaç küçük ve etkisiz «sol»-maceracı grubun kendi dar dünyalarında yaşadıkları heyecanı «yaygın şiddet eylemi» diye sayamayacağımıza göre, bugün Türkiye'deki tek yaygın şiddet eylemi, faşist milliyetçi hareketten, onun da dahil olduğu gizli-açık faşist mihraklardan ve bütün bu mihrakların kullandığı ülkücü çetelerden gelmektedir.

Milliyetçi ve Ülkücü caniler yıllardır ülkeyi kana boyamışlardır, faşist terörü yaygınlaştıra-

TÜM 1
TUTUKL
SERI
BIRAK

1 Mayıs 1979 tarihi geçilmiştir,
memiştir. Burjuvazinin işçi sınıfına
sosyalistlere, ilericilere karşı yönel
ci-ilerici demokratik güçler başta o
oyunu harekete geçirmek gerekir.

BİRLİK gazetesi, bu mücadelen
za kampanyasına tüm olanakları il

BİRLİK okuyucusu tüm arkadaş
Başbakan Ecevit'e hitaben yazılmış
ve kendi çevresinde DİSK'te, tüm
gösteren kişilere imzalatarak **en kı**
kez Bürosu Başmusahip Sok. Tan A
lamak suretiyle imza kampanyasına
imza formunda 15 imza yeri vardır
ya da teknik bir aksama sonucu ke
de imza formu bulamayan arkadaş
daki ibareyi yazarak ve altını imza
tarak BİRLİK merkez adresine gönd

«Sayın Bülent Ecevit
Başbakan — ANKARA

Ülkemizde demokratik hak ve ö
yıs 1979'un kutlanmasına yönelik b
— DİSK yöneticilerinin ve 1 M
masını,
— 1 Mayıs'ın İŞÇİ BAYRAMI
BİRLİK, okuyucusu olan tüm
kendi çevrelerinde bu imza kampa
rinden gelen tüm çabayı gösterecek
rine getireceklerine inanıyoruz.

Örgütlerin toplayacağı imzalar
nın kişisel çabaları sonucu kendi çe
lamaları ile ülke çapında toplanac
binler düzeyinde ilâve yapılmış olac

Bu kampanya, 1 Mayıs'a sahip
masının sembolleşeceği önemli bir

URGULADIKLARI

rarak en azılı halk düşmanlarının en kanlı diktatörlüğünü kurmak için sürekli adam öldürmüşlerdir. Bugün şayet Türkiye'de gerçek bir tehlike olarak şiddetten söz ediliyorsa, bu şiddetin kaynağı faşizm'dir ve onun ardındaki bir kısım emperyalistlerdir.

Kaldı'ki, 1 Mayıs'la ilgili olarak «şiddet» eylemlerini bahane göstermek, demagojidir. Çünkü işçi sınıfı hiçbir zaman tedhiş eylemlerinin kaynağı, ya da koruyucusu olmamıştır. İşçi sınıfı, sözde «sol» adına yapılan her türlü tedhiş eylemine karşı çıkmış, bu yöntemlere başvurmamış ve tedhişin asıl kaynağı olan faşist milliyetçi harekete karşı kararlı bir uğraş sürdürmüştür.

İşçi sınıfı sadece faşist harekete karşı değil, onun koruyucusu olan AP ve benzeri partilere karşı da tepkilerini her zaman göstermiştir. Bu nitelikleriyle, işçi sınıfımız faşizmin ve işbirlikçilerinin karşısına en sağlam, en kararlı güç olarak dikilmiştir.

1 Mayıs'da işçi sınıfının tedhiş olaylarına başvuracağını ileri sürmek, gerici güçlerin yıllardır yaymaya çalıştığı bu yıl sosyal demokrasiyi de yanlarına aldıkları bir iftiradır.

Nitekim, bırakınız işçi sınıfının kendi yığınsal mücadele yöntemlerini, ve 1 Mayıs 1979'da sokağa çıkma yasağıyla önlenen yığınsal gösterilerini, bu yıl 1 Mayıs nedeniyle 43 il ve ilçede düzenlenmiş olan gösteriler, işçi sınıfı dışında, genellikle küçük burjuva öğrenci gruplarıyla yapıldığı halde, oralarda bile herhangi bir olay çıkmamıştır.

Şayet 1 Mayıs 1977'de Taksim alanı kana bulandıysa, bunun sorumlusu işçiler değil, bu kanlı tertibi hazırlayıp sahneleyen karanlık güçlerdir. CHP iktidarı Kontrgerilla ve benzeri karanlık örgütlerin dosyalarını rafa kaldırarak, demagoji yoluyla işçi sınıfını suçlamaya kalkarken, gerçekte kendisi suç işlemiştir.

SOSYAL DEMOKRASİNİN BÖL-YÖNET MANEVRASI

1 Mayıs 1979'da sosyal demokrasinin işlediği suçlardan bir diğeri de özlü bir deyimle «1 Mayıs güçleri» diye adlandırdığımız ilerici saflarda bozgunculuk yaratma ve bu saflarda varolan bazı iç çelişkilerden yararlanma taktiğidir.

Bizzat Ecevit'in kendisi, yeri geldiği zaman, egemen güçlerin böl-yönet politikasına dikkati çekerdi. Ama CHP üstyönetimin izlediği burjuva politikası, 1 Mayıs 1979'da sosyal demokrasinin bu kanadını böl-yönet manevrasına itmiştir.

Ne var ki, CHP üstyönetiminin böl-yönet taktiği yeni değildir. DİSK ve TÖB-DER içinde öteden beri burjuva çıkarları lehine bu politikayı uygulayan sosyal demokrasi, 1 Mayıs 1979'da da aynı tutuma başvurmuştur. Ve ötekilerde olduğu gibi, bu kez de ilerleme çizgisinin pervasız ve sorumsuz ayrılıkçılığını kendisine âlet etmiştir.

Burjuvazi sosyal demokrasi eliyle 1 Mayıs'ı yasaklarken, miting meydanı olarak İzmir'i göstermekle ilerleme çizgisini yanına almıştır. Ve anlaşılıyor ki, bu konuda kapalı kapılar ardında birtakım pazarlıklar ve el altından haber göndermeler olmuştur.

Son üç yıl içinde DİSK'in adı, gücü ve saygınlığı altına sığınan ilerlemeciler, burjuvazinin Konak meydanına çıkardığı davete cânıgönülden icabet etmişler, 1 Mayıs yasağına karşı mücadele eden güçleri arkadan vurarak İzmir'e koşmuşlardır.

Ve bir yıl önce, DİSK'in düzenlediği mitingi kendi grupsal çıkarlarına alet ederek, kendi rozet sloganlarını orada egemen kılmak isteyen ilerlemeciler bu yıl İzmir'de burjuvazinin gölgesine sığınırken kendi partilerinin adını bile söyleyememişlerdir. Konak mitingi birliği değil, ayrılıkçılığı simgeleyen başarısız bir grup mitingi olmaktan öteye gidememiştir. Ve daha önemlisi bu miting bir işçi mitingi değil, bir öğrenci mitingi olmuştur. Fabrikalardan İzmir Konak alanına götürdükleri işçilerin sayısı parmakla sayılacak kadar azdır. İlerlemeciler kendi denetimlerindeki sendikalara üye işçilerin yüzde birini dahi Konak'da toplayamamışlardır.

Burjuvazi 1 Mayıs'da İzmir için çağrı yaparken ve İzmir'e gidenlere takdir ve teşekkür bildirileri yayınlarken, gazeteye bilmem kaç örgütün ismiyle İzmir için ilan veren ilerlemeciler ve onlarla işbirliği yapan birkaç gençlik siyaseti, 1 Mayıs'da Konak meydanında kendi muhteşem yalnızlıkları ile başbaşa kalarak, ne denli az sayıda insanı yanlarına toplayabildiklerini ve daha önemlisi bu bölücü tutumlarını sürdürdükçe daha ne denli azalacaklarını, daha ne kadar çok yalnızlaşacaklarını umarız ki görmüşlerdir.

İlerlemeciler ve işbirlikçileri, 1 Mayıs 1979' un kaçakları ve teslimiyetçileri olarak, burjuvazinin «böl-yönet» politikasında bir avadanlık gibi kullanılmanın ve en önemlisi, kitleler tarafından, işçi sınıfı tarafından yalnız bırakılmanın ezikliği ve yenikliği altında İzmir'den dönmüşlerdir. Döndükten sonra da, bu suçlarını unutturabilmek umuduyla, sözde birlik, bütünlük demeçleri vererek sureti haktan gözükmeye kalkışmışlardır.

Ama işçi sınıfı ve ilerici güçler, onların 1 Mayıs'da işledikleri suçu affetmemiştir. Bunu gözlemek için, bizzat kendilerinin yönetimde olduğu sendikalara bağlı fabrikalara gitmeleri ve işçilerle konuşmaları bile yetecektir. Zaten muhtemeldir ki, onlar da bunu gördükleri için, hiç değilse yönetimde bulundukları sendikaların tabanlarında zevahiri kurtarmak umuduyla birlik, beraberlik türküleri çağırmaya başlamışlardır. İlerlemeciler, gene aynı şekilde, İzmir dönüşünde işçilerden gördükleri tepkiyledir ki, DİSK yöneticilerinin serbest bırakılması için bildiri yayınlamayı —bir hafta sustuktan sonra— akıl etmişlerdir.

1 MAYIS 1979'UN GÖSTERDİĞİ EN ÖNEMLİ GERÇEKLİK

1 Mayıs 1979, gerek işçi sınıfının gücünü ve mücadele azmini göstermesi, gerek sosyal demokrasinin kimliğini yeniden sergilemesi ve gerekse ilerici saflardaki çelişkilerin burjuvaziye nasıl yaradığını, bencillikten gözü kararmış kimi siyasetlerin burjuvaziye böylesine kritik bir anda nasıl da âlet olabildiklerini göstermesi bakımından yeni ve önemli derslerle doludur.

Ama 1 Mayıs 1979'dan alınacak en önemli ders, sanırız ki, Türkiye sosyalist hareketinin bölünmüşlüğü, genel işçi hareketinin bölünmüşlüğü ve devrimci-demokratik safların dağınıklığıdır.

Bizce asıl vurgulanması gereken, bir kez daha işaret edilmesi zorunlu olan ve 1 Mayıs 1979'da en canlı bir şekilde yaşanan gerçeklik budur.

1 Mayıs 1979'da hem başarı, hem başarısızlık vardır. Başarı işçi sınıfının gücünden, kararlılığından ve mücadele azminden kaynaklanmıştır. Bir başka deyimle, 1 Mayıs'ın özünde varolan birlik ve mücadele öğelerinden **mücadele**, 1 Mayıs 1979'da somutlanmıştır. Bu ise işçi sınıfı tarihine yeni bir başarı eklemiştir. İşçi sınıfı, 1 Mayıs'da mücadelesini, kararlılığını İstanbul' da somutlamıştır. Gene işçiler başta olmak üzere geniş emekçi yığınlar 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfının kudretini ve burjuvazinin işçilerden ne denli çekindiğini somut olarak görmüşlerdir.

Ama 1 Mayıs 1979, birlik açısından bir handikaptır. İşçi sınıfının ve emekçi halkın sınıf güçlerinin bölünmüşlüğü ve dağınıklığı, 1 Mayısın anlamındaki birlik simgesinin zayıf kalmasına yol açmıştır.

Ne var ki, 1 Mayıs 1979'da mücadele bayrağını yükselten ve mücadele simgesini somutlayan işçi sınıfı, bugün içinde bulunduğu zaafı, yani birlikten yoksunluğu da telafi etmeye kararlıdır.

Sınıf bilinçli işçiler ve birlikten yana olan sosyalist siyasal güçler, hem işçi sınıfı politik mücadelesinin, hem de genel işçi hareketinin birliğini ve birlikteliğini sağlamak için, bundan sonra uğraşlarına hız vereceklerdir. Birlik için mücadele edenlerin en büyük güvencesi, 1 Mayıs'da somutlanmış olan ve başarı hanesine yazılan mücadele azmidir.

Sosyalist siyasal hareketimiz ve ileri işçiler, hep birlikte, burjuvaziye karşı mücadele verirlerken, bu mücadelelerini birlik için verilen mücadeleyle daha çok bütünleştirerek, karşı karşıya bulundukları sınıf görevlerinin üstesinden geleceklerdir.

Kaldı ki, İzmir mitinginin fiyaskosu ve işçilerden tasvip görmemesi, daha önceki 1 Mayıslara katılan yüzbinlerden destek bulmaması, sınıfımız içindeki, halkımız saflarındaki birlik eğilimlerinin, ayrılık eğilimlerinden çok daha güçlü olduğunu ve birlik için sürdürülen mücadelenin ilk zaferinin uzak olmadığını kanıtlamıştır.

1 Mayıs 1980'de işçi sınıfımızın ve emekçi halk güçlerimizin mücadele düzeyi, bu yılkinden çok daha güçlenmiş olacaktır. Ve bu düzeyin esas belirleyici ögesini birlik yolunda katedilecek yeni mesafeler oluşturacaktır.

MAYIS
ULARI
BEST
KILSIN

fakat 1 Mayıs mücadelesi sona er-
, onun ileri sendikal örgütü DİSK'e
ttiği bu saldırı karşısında devrim-
lmak üzere tüm demokratik kamu-

n bir parçası olarak başlatılan im-
e katılmaktadır.
lar, gazetenin içinde bulacakları ve
teksir metninin altını imzalayarak
1 Mayıs tutukluları ile dayanışma
a zamanda **BİRLİK** Gazetesi Mer-
p. 10-11 Cağaloğlu adresine posta-
katılabilirler. Görüldüğü gibi her
, daha fazla imza toplayacak olan
ndi elindeki **BİRLİK** nüshası için-
lar ise, herhangi bir kâğıda aşağı-
layarak, **kendi çevrelerinde imzala-**
lerebilirler:

zgürlüklere karşı girişilen ve 1 Ma-
askıları protesto eden bizler:
ayıs tutuklularının serbest bırakıl-

olarak yasallaşmasını istiyoruz.
devrimci ve yurtsever arkadaşların,
nyasını yaygınlaştırmak için elle-
lerine ve dayanışma görevlerini ye-

dışında, tek tek **BİRLİK** okurları-
vrelerinden azamî ölçüde imza top-
ak yüz binlerce imzaya gene yüz
aktır.
çıkan tüm ilerici güçlerin dayanış-
uğraştır ve lâyıkıyla başarılacaktır.

TÜRK-İŞ 11. Kongresi ve İşçi Hareketinin Geleceği

16 Nisan günü Ankara'da başlayan ve 22 Nisan günü yapılan seçimlerle sona eren TÜRK-İŞ 11. Kongresi işçi hareketi için bir dönüm noktası olmamıştır ama, netleştirdiği tutumlar ve güçlendirdiği eğilimler bakımından önemli sonuçlara yol açabilecektir. Hem Kongre öncesi dönem, bundan önceki kongrelerden farklı olarak nisbi canlılık ve siyasi çekişmeler içinde geçmiştir, hem de kongre sırasında şimdiye kadar TÜRK-İŞ içinde görülmemiş boyutlarda bir kutuplaşma ortaya çıkmıştır.

Ne ki, gerek Kongre öncesindeki «canlılık» ve tartışmaların boyutu, gerekse sosyal demokrat sendikacıların «kararlı» açıklamaları, Kongre'nin devam ettiği altı gün boyunca kendini somutlayamamış, ya da böyle bir istek duymamıştır. Bu, en azından, kendi aralarında anlaşmış bir sosyal demokrat muhalefetin delegeler planında yaratılamadığını, sosyal demokrat kimliğiyle ortaya çıkan muhalefetin yapay bir karakter taşıdığını veya yeterince derinleştirilemediğini göstermiştir. Nitekim, yönetime seçilenler arasında Ömer Ergün'ün de sosyal demokrat olarak bulunması bunu kanıtlamaktadır.

Seçim sonuçlarıyla TÜRK-İŞ Halil Tunç gibi bir «denge adamını» ve kaşarlanmış bir sarı sendikacıyı geride bırakmıştır. Yeni yönetim daha kesin siyasal tercihler yönünden, eskisinden «homojen» bir nitelik arzetmektedir! Ve hepsinden önemlisi, TÜRK-İŞ'de geriye doğru bir yönetim değişikliği olmuş, TÜRK-İŞ, bulunduğu yerden daha sağa kayacak bir yola girmiştir.

İşçi hareketinin çıkarları açısından TÜRK-İŞ kongresinin değerlendirilmesi, konfederasyon içindeki kutuplaşmanın niteliğini doğru belirlemeyi gerektirir. Çünkü TÜRK-İŞ içindeki çatışma, yönetim plânında, burjuva siyasal klikler arasında bir kutuplaşma olmuştur.

TÜRK-İŞ içindeki sosyal demokratların, ayrı bir tutumla ortaya çıkışları, 1971 yılında yapılan Kızılcahamam toplantısına kadar uzanır. Aradan geçen bunca zaman içinde sosyal demokrat sendikalar, bir yandan kendi aralarındaki bağları koruyarak bir sosyal demokrat işçi hareketinin öncüleri olabilecekleri umudunu diri tutmaya çalışmışlar, öbür yandan TÜRK-İŞ içindeki etkinliklerini geliştirip konfederasyonu sosyal demokrasinin kuyruğuna takmak hesaplarını geliştirmişlerdir. Ve bir denge adamı olarak da Halil Tunç'un ağırlığı, öncelikle TÜRK-İŞ'in hükümete teslimiyeti, giderek sosyal demokrasiye payanda olması sonucunu vermiştir. Ancak bu kadarı bile sosyal demokratların TÜRK-İŞ içinde etkin bir kanat oluşturmalarına yetmemiştir.

11. Kongrede yıpranmış bir Halil Tunç'tan boşalan yere aday olarak beliren alternatifler arasında görünmek istiyen sosyal demokrat sendikacılar ancak kongreden bir ay önce sadece bir deklerasyonla, ayrı bir eğilimi temsil ettiklerini duyurabilmişler, bunu bir kongre çalışmasına dönüştürebilecek örgütlülüğü de gösteremiyerek ciddi bir alternatif düzeyine henüz yükselmediklerini kanıtlamışlardır.

Kongre sonuçları, TÜRK-İŞ'in içindeki kutuplaşmanın, işçi sınıfının çıkarlarını eksen alan bir kutuplaşma olmadığını göstermiştir. Reformcu siyasi görüşleri taşıyan sendikacılar kanadı ile siyasal gericiliğin güdümündeki sendikacılar kanadı, ayrıca TÜRK-İŞ tabanının esas eğilimlerini de yansıtmayan bir mücadele içinde oldular.

Konfederasyonun «denge» geleneği 11. kongrede büyük ölçüde daraldı ve gerici sendikacılar TÜRK-İŞ icra kurulunda çoğunluğu ele geçirdiler. Artık TÜRK-İŞ'de, uzlaşmacı bir tutum değil, bunun yanında, sınıf sendikacılığına düşmanlığın da ötesinde, sosyal reformizmle de mücadele edecek ve yerini siyasal gericiliğin saflarında belirliyecek bir yönetim işbaşındadır.

Ne ki, işçi sınıfı içindeki güçler dengesi ve tabandaki eğilimler, sendikacılara, siyasal tercihlerini rahatça uygulama olanağını genişliğine tanımamaktadır. Bu nedenle TÜRK-İŞ'in yeni yönetiminden, daha geri ve sağda bir politika beklenmelidir ama, konfederasyonun «bütünlüğü» adına bir kısım «denge» hesapları da gözetilecektir. Eskisinden farklı olarak TÜRK-İŞ'in politik ilişkiler plânında yeni konumu, sosyal demokrat hükümete teslimiyeti değil, onun karşısında gerici muhalefeti güçlendirmek, buna bağlı olarak da yine sosyal demokrat hükümetin gerici ve sağ uygulamalarını destekleyip omuz vermek olacaktır. TÜRK-İŞ'in «bütünlüğünün» korunması da buradan mümkün olabilir!

İşçi hareketinin çıkarları açısından TÜRK-İŞ 11. Kongresi' nin oldukça geri bir adım olduğu açıktır. **Daha sağ bir yönetim, zaten işçi sınıfının devrimci-ilerici koluyla her türlü işbirliğinden kaçınan TÜRK-İŞ'in işçi hareketinin ortak davranışı imkânlarını daha bir kararlılıkla reddetmeye, hatta, DİSK'le mücadeleyi esas hedeflerden biri olarak benimsemeye götürecektir.**

İşçi hareketinin birinci hedefi, sınıf çıkarlarını daha ileri mevzilerde savunabilmenin olanaklarını yaratıp bu yönde işçi sınıfının birliğini gerçekleştirmektir. Bu birliğin görünen biricik perspektifi, örgütsel birliğin DİSK içinde sağlanmasıdır. Bu nedenle önümüzde duran görevlerin başında gelen, bir yandan TÜRK-İŞ'in işçi hareketi üzerindeki etkinliğini daraltıp kırmak için mücadele etmek, işçileri DİSK çatısı altında toplamaya çalışmak, ayrıca buna bağlı olarak TÜRK-İŞ içinde ve özellikle tabanındaki sosyal demokrat işçilerin ve sendikacıların, sağ yönetimin etkisini azaltıp tabandan tecrit olmaları sağlanacak yönde verecekleri mücadeleyi desteklemek ve bunu, bu sendikaların DİSK'le daha sıkı işbirliği kurmaları yoluyla pekiştirmek.

TÜRK-İŞ'te gericiliğin tırmanması, onun işçi hareketi içinde de tırmandığı anlamına gelmez. Ya da gericiliğin işçi hareketi içinde tırmanmasını önlemek için, TÜRK-İŞ'i gözden çıkarmamak gerekir.

İşçi kitlesinin çıkarlarını hiçe sayan ve siyasal gericilikten yana açık veya kapalı bir tutumla saf tutacak olan sağ bir TÜRK-İŞ yönetimi, işçi hareketi açısından bir olumsuzluk olduğu kadar devrimci sendikacılığa da, etkinliğini geliştirebilmesi için yeni olanaklar sunabilir.

İşçi sınıfının birliği sorunu bugün, işçi hareketi içindeki devrimci mihvere yeni müttefikler arama sorunu değil, mümkün olduğunca bütün işçileri bu hareket etrafında birleştirmek anlamına gelmektedir. Bu aynı zamanda, TÜRK-İŞ'i gericiliğin yeni bir kalesi durumunda kalmaya mahkûm etmeden, yani onun işçi hareketi üzerindeki olumsuz etkilerinin derinleşmesine göz yummadan, **daha demokrat bir yönetimin, uzun vadede etkinlik kazanacak çekirdeklerini desteklemek, ama öbür yandan, genel olarak TÜRK-İŞ hattının işçi hareketi içindeki etkinliğini bertaraf etmek anlamına da gelmektedir.**

Halil Tunç'un işçi hareketi içinden defolup gitmesi, TÜRK-İŞ içinde ilericiliğin perspektifinin daralması olarak yorumlanmamalıdır. İşçi hareketine ihanetin evrensel modellerinden biri olan Halil Tunç, bundan sonra da gericileşen TÜRK-İŞ yönetimini desteklemeye devam edecek, DİSK içindeki ayrılıkçı tutumları egemen güçlerin yararına alabildiğine değerlendirmeye çalışacaktır.

Nitekim daha bugünden Halil Tunç, DİSK'in parçalanacağını, «bunun kaçınılmaz» olduğunu DİSK içindeki «ilerlemeci» sendikacıların ayrılıkçılığından yararlanarak söyleme hakkını kendinde görmektedir.

Halbuki esas eğilim ters yöndedir. TÜRK-İŞ, işçi hareketinin bir *ilk ve* dolayısıyla *geri* aşaması olmaktan çıkarak onun *kusuru* olmaya doğru gelişiyor. Dolayısıyla reformizmin ve sarı sendikacılığın bütün varyantları işçi hareketi içindeki hayat alanlarını yitirmektedirler. Bu durum, AP'lileşen TÜRK-İŞ için çok daha geçerlidir ve işçi sınıfı, kendi taleplerini sosyal demokrat programlara yöneltme çabalarını etkisizleştirmek üzere olduğu bir noktada, bu talepleri tekelci çıkarlar adına ezip geçmek istiyen gerici TÜRK-İŞ yönetimini çok daha kolaylıkla tecrit ve mahkûm edebilecektir.

İşçi sınıfımızın TÜRK-İŞ bünyesindeki gelişmelerden doğan görevleri, ayrıca, DİSK'e yönelik görevlerle birlikte ve bir bütünlük içinde üstesinden gelinebilecek görevlerdir. Önümüzdeki günlerde, bu G. Kurulda daha da gericileşen TÜRK-İŞ yönetiminden başka, tekelci burjuvazinin ve kendi bünyesindeki ayrılıkçı grupların da yoğun saldırılarına hedef olacağı anlaşılan DİSK'e ve yönetimine sahip çıkılmalıdır. Bu sadece TÜRK-İŞ kongresinin yolaçacağı sonuçlar bakımından değil, 1 Mayıs öncesi ve sonrası, ortaya çıkan siyasal gelişmelerden dolayı da böyledir.

DİSK kendi birliğini koruyup geliştirerek TÜRK-İŞ'in etkinliğinin daralmasıyla boşalan alanı doldurmaya çalışacaktır.

Samimiyetsizliğin Sembolü İşçi Sınıfının Değerlerine Saldırıyor

İZMİR'DE KAYBETTİKLERİNİ «İLERLEME» BAŞKA YERDE ARIYOR

1 Mayıs 1979 Türkiye'de, emekçi sınıfların demokratik ve siyasal mücadelesinde önemli bir dönemece işaret ediyor. 50 yıllık bir aradan sonra 1975'de yeniden 1 Mayıs meydanlarına yönelen işçi sınıfımızın sürekli kılınmaya muhtaç olan bu mücadelesi 1979 1 Mayıs'ında, burjuvazinin ve gericiliğin çok yönlü çabalarıyla kesintiye uğratılmak istenmiştir. Emperyalizm ve yerli tekelciler açısından, 1979 1 Mayıs'ında işçileri Taksim Meydanı'na sokmamak sadece bir «onur» sorunu değil, sınıf mücadelesinin gelecekte alacağı biçimleri daha bugünden etkileyip belirlemek sorunu olmuştur.

Burjuvazinin, 1 Mayıs'a doğru yükselen siyasal gelişmeleri kendi çıkarları yönünde etkileme çabaları, demokrasi cephesine önden ve arkadan saldıranlar şeklinde kendini gösterdi. «Bölücülük» yaygaralarıyla başlatılan siyasal gerilim, bir yanıyla ulusal ve genel demokratik harekete karşı «caydırıcı» baskıların denenmesi, öbür yanıyla da, sosyal demokrasinin işçi hareketi ve sendikacılar üzerindeki etkinliğini egemen sınıf çıkarları doğrultusunda bir kere daha kullanmak olarak karakterize edilebilir. Tekelcilerin gerici talepleri karşısında hızlı bir gerileme sürecine girmiş olan sosyal demokrasinin işçi hareketi içindeki etkileri ve yandaşları, baskı girişimlerinin amacına varmasını kolaylaştıracak objektif temellerin yaratılmasına yardımcı olabilirdi ve işletilecek manivelanın ucunda «ilerlemeciler» adı verilen bir siyasi çizgi olduktan sonra, sosyal demokrasi bu operasyondan fazla bir siyasal kayba uğramadan çıkabilirdi!

Baskılar doğaldır ki, sınıf mücadelesinin sembollerini de içine alarak başarılı olabilirdi. Taksim Meydanı, bu bakımdan yerleşik bir sembol haline gelmiş bulunuyordu. Bu meydana **1 Mayıs Alanı** adının verilmesi, işçi sınıfının **isim fetişizmi** içinde olmasından değil, orada bıraktığı 36 şehidin sınıf mücadelesi içinde taşıdığı önemden ileri gelmektedir. (Kemal Türkler gibilerinin Konak Meydanına «1 Mayıs Alanı» adını vermesi, işçi sınıfının sembolleriyle sorumsuzca alay etmek ve meseleyi sulandırmak anlamına gelir.) Daha demokratik plânda bile 1 Mayıs'ın sağlam bir hak olarak kazanılması mücadelesi sürmektedir ve bu hak, onu elde etmek için en çetin mücadeleleri verdiğimiz Taksim Meydanı'nda kazanılacaktır. İşçi sınıfının Taksim Meydanı! diye direnmesini, burjuvaziyle gereksiz bir **inatlaşma** olarak görenler ,bunu eğer kendi kaçaklıklarının bahanesi olarak kullanmıyorlarsa, sınıf mücadelesinde «anlamların» geniş etkinliğini bilmiyor olmalıdırlar.

Burjuvazi 1 Mayıs 1979'da işçi sınıfına cepheden saldırdığı ve İstanbul'da sokağa çıkma yasağı koydu. Emekçileri «Kendi çiçekleri ile donattığı» İzmir'in Konak Meydanına çağırdı. Çünkü o, İstanbul'dan kopardığının veya koparacağının, bir sınıf iradesi olduğunu biliyordu. Ve sınıfsal irade ise, kendi sembollerini terkederek kölelik zincirlerini kıramıyacağının, 150 yıldan buyana farkındaydı. Domakrasi, gericilik tarafından namlunun ucuna bağlanırken, emekçiler tarafından da «İstanbul inadına» bağlanmıştı.

Maden - İş'in «İLERLEMECİ»leri, Bank - Sen ve Baysen sendikalarındaki yandaşlarını da yanına alarak İzmir'e yola düştüler. Konak Meydanı'nda sağ sosyal demokrasi'nin «Şeref konuğu» oldular. Proletarya İstanbul'da demokratik barikatlarda savunmadayken Bahar Konak Meydanı'na cılız sesiyle indi!

İstanbul'da savunulan onurdu, İzmir'de, burjuva sofrasında ise sadece bir «aferin» vardı. İlerlemeciler'in alıp alacağı da bu «aferin» dir.

İlerleme bu «Aferin»i, sadece burjuvazinin çağrısına uyduğu için değil, onun talep ettiği başka ödünleri de verdiği için, fazlasıyla hak etmişti. 1 Mayıs 1978 de Taksim Meydanı'nda, DİSK'in güvencesi altında yapılan 1 Mayıs kutlamasında partisi'nin adını bağırmayı mücadelesinin bir gereği sayan «ilerleme» Konak Meydanı'na partisinin adını geride bırakarak girebilmiştir. Halbuki o talep bugün, anti-demokratizmin tırmandığı ve siyasal gericiliğin azgınlaştığı koşullarda ve üstelik kendi yandaşlarıyla düzenlediği bir mitingde çok daha önem kazanmalıydı. Böylesine önemli meselelerde burjuvaziye ödün vererek «bayramlaşma hakkını» elde etmenin ve onun «takdirlerine» mazhar olmanın, kendine karşı saygı konusunda bile «titiz» davranılmadığının kanıtları olacağı unutulmuştur! «Bayrağını» elden yere düşürenler ve sosyal demokrasinin uzlaşma formülleri karşısında secdeye varanlar, samimiyetlerine önce kendilerini ve kendi yandaşlarını inandırmak zorunda kalacaklardır.

İzmir serüvenini yazan Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikaları yürütme kurulları, «maceraları»nın ortak bir değerlendirmesini yaptılar. Yaptıkları yazılı açıklamada, «ayıbını örtmeye çalışan kedi misali» demokrasi güçlerinin «kusuru» olan kendilerine ve goşist yandaşlarına sahip çıkıyorlar. Yetinmiyorlar, onuru elden bırakmadan direnenleri üstü kapalı suçlamaya devam ediyorlar. Yine yetinmiyorlar, açıktan yalana başvurup «bölücü»lüklerini güçlü, demokrasi güçlerinin birliğini zayıf göstermeye çalışıyorlar! Daha da ileri gidip, burjuvazinin engellerine karşı direnmeyi suç, burjuvaziyle işbirliğini hak olarak göstermeye çalışıyorlar. Ardından da, «ilerlemeci tabiatının» bir gereği olarak da, ilericileri ve sosyalistleri «birlikte mücadeleye» çağırıyorlar!

Bu ibret belgeselinden bazı bölümleri okuyucularımıza aktarmakta yarar görüyoruz. Açıklamanın tam metninin yayınlandığı «Politika» gazetesinin, 5 Mayıs tarihli sayısında şöyle deniyor:

«Maden-İş, Bank-Sen, Bay-Sen sendikaları yürütme kurulları ortak bir toplantı ile 1 Mayıs kutlamaları ile ilgili değerlendirmeyi yapmış ve ortak görüş açıklamışlardır. İzmir'de 100 bin kişinin katıldığı yığınsal kutlama ve yurdun diğer bölgelerinde gerçekleştirilen kutlamaların gerici ve faşist güçlere bir ders olduğu belirtilen ortak açıklamada «ilerici güçler bu ortak çıkış ve eylem birliği ile 1 Mayıs öncesinde çok geniş çaplı tutuklamalar ve yığınsal bir kırım isteyen ve tahrik eden gerici faşist partiler ve yandaşlarının oyunlarını bozdular» demiştir.

Ortak açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

«Başta İzmir'deki yığınsal görkemli, dev boyutlu çıkışları ile işçi sınıfımız, emekçiler ve tüm yurtsever ler 1 Mayıs önüne dikilen engellere 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs günü yapılan anti-demokratik uygulamalara yalnız lafla veya sembolik çıkışlarla ya da sığ, dar politik çıkarları gözeten faydacı göstermelik çıkışlarla değil, faşizme karşı savaşımda her zaman temel savaşım güçleri olan yığın eylemi ile yığınsal çıkışlarla yurt çapında karşı çıktılar.

Ülkemizdeki politik bunalım en kritik günlerini yaşıyor. Bu zorlu ve kritik güçlerden ancak ve ancak DİSK'in, tüm ilerici sendikaların ve tüm demokratik güçlerinin her türlü iç hesaplaşmayı ve ayrım noktalarını bir kenara iterek, birlik yolunda kalıcı adımlar atmaları ve ortak eylemler geliştirmeleri ile çıkılabilir. Tüm DİSK üyeleri, tüm sınıf bilinçli işçiler, tüm demokrasi güçleri, tüm ilerici ve sosyalist partiler uyanıklılıklarını, sağduyularını ve birlik yolundaki çabalarını artırmak, geliştirmek zorundadırlar.»

Okuyucunun dikkatinden kaçmamıştır şüphesiz, ama biz bu açıklamanın göze batan yalan ve yanılgılarını özetleyelim:

— İzmir'de yüz bin değil, 25 bin dolayında kalabalık olmuştur. Bu bir «hesap hatası» değildir, ya da öyledir! Demokrasi güçleri arasındaki ayrılıkçı eğilimleri olduğundan, güçlü göstermeye yönelik bu türden yalanlara kimi tekelci basının da başvurduğu gözden kaçırılmamalıdır. Ama Konak alanında bulunanlar ve gözleri grupçulukla kararmayanlar alandaki tenhalığı görmüşler ve Taksim 1 Mayıs alanındaki yüzbinleri aramışlardır.

— «Yurdun diğer bölgelerinde gerçekleştirilen kutlamalar»ı kendisine mazeret göstermektedir.

— «.. gerici faşist partilerin ve yandaşlarının oyunları bozuldu» (mu)? Ya da bozulduysa, ne kadar ve nerede bozuldu? Onlar işçi sınıfına sadece Taksim Meydanını yasakladılar ve oyunları ısrarla bu noktada düğümleniyordu. Bu oyunlar ancak İstanbul'da, Taksim Meydanı'nda bozulabilir, Konak'da ise beslenebilirdi.

— «dar politik çıkarları gözeten faydacı, göstermelik çıkışlar»(mıdır) demokrasi güçlerinin İstanbul'daki direnci? DİSK yöneticilerinin ve DİSK'e bağlı sendikacıların TSİP ve TİP Genel Başkanlarının gözaltına alınmalarını tutuklanmalarını onaylayan, burjuvazinin bu yöndeki baskılarını haklı göstermeye çalışan bir tutum değil midir bu?

— «...birlik yolundaki çabalarını artırmak ve geliştirmek zorundadırlar» öyle mi?

Altını çizdiğimiz bu noktalar «ilerleme siyaseti»nin hangi «sancılar» içinde bulunduğuna yeterince işaret edebilir. Yanlışlarda direnme ve kendini haklı çıkarma tutumunda, bu denli fiyaskodan sonra ısrar etmenin tek bir anlamı olabilir, aynı politikanın derinleştirilerek sürdürüleceği. Sağ sosyal demokrasi ile işbirliği yaparak kendi konumunu güçlendirebileceğini uman «ilerleme» böylece gericiliğin tırmanan hesaplarına dolaylı destek sağlamaktadır. Bunu, demokrasi güçlerinin birliğinden yana gözükerek yapmayı denemektedir.

Esasında «ilerleme»cilerin DİSK'e yönelik hesapları bitmemiştir ve bunun için, birlikçi görünerek ayrılıkçılık yapmaya, buna elverecek manevralar düzenlemeye devam edeceklerdir. Ama artık onların politikasının «ayrılıkçı» özü gizlenemeyecek boyutlara vardığı için, DİSK yönetimine ve genel demokrasi güçlerine karşı saldırılarını daha «net» bir tutumla sürdürmenin «rahatlığını» da yaşayacaklardır. Burjuvazinin DİSK'e pervasızca saldırdığı, aynı konuda tüm gerici güçleri yanına çekmeyi başardığı ve TÜRK-İŞ'i de bu yönde iyice tahkim ettiği koşullardan azami ölçüde yararlanmayı uman «ilerlemeci»lerin DİSK'e yönelik saldırılarını boşa çıkarmak ve DİSK'i bölüp parçalama girişimlerini bertaraf etmek için bütün demokrasi güçlerine görev düşmektedir. Ve artık matematiksel bir kesinlikle ortaya çıkmıştır ki, başını Kemal Türkler'in çektiği bozgunculuk mahkum edilmedikçe, Maden-İş yönetiminde somutlanan ayrılıkçı eğilimlerin işçi sınıfı saflarında beli kırılmadıkça, sosyalist hareketin birlik için mücadele ilkesi egemen kılınmadıkça «ilerleme» siyasetinin sendikal hareket içindeki yansıması olan «kuyrukçuluk» tahribatlarını sürdürmeye devam edebilecektir. En geniş işçi kitleleri nezdinde işçi hareketinin bu «günahının» içyüzü teşhir edilmeli ve «ilerleme» siyaseti karantinaya alınmalıdır.

1 Mayıs 1979'da görevlerimiz, pek fazla karmaşık olmayan bir tablodan çıkıyor. Burjuvazi ve gericilik işçi hareketine iki koldan saldırmıştır ve saldırmaya devam etmektedir. Birincisi ulusal ve genel demokratik hareketi, ekonomik açmaz bağlamında ezerek düze çıkmaktır. İkincisi, bu saldırının başarısını sağlamak için demokrasi saflarını bölüp zaafa uğratmaktır. Demokrasi güçlerinin de buna karşılık ikili bir görevi vardır. Bir yandan emekçi sınıf güçlerinin derlenip toparlanması, öte yandan, gericiliğin saldırıları karşısında eldeki mevzilerin korunması ve geliştirilmesi...

Bu aşamada sosyal demokrasiye payanda olunarak demokrasi mücadelesi içinde yer alınamaz. Almaya çalışanlar da, yakayı kolayca ele verirler.

Yaşadığımız günler, demokratik ve siyasal mücadelemiz açısından gerçekten önemli bir dönemece işaret ediyor. Temel kutuplaşmanın unsurları birbirlerine daha çok yaklaşıyorlar. Bunun bizi bekleyen görevler açısından yol açtığı sonuç, birlik eğilimlerinin güçlenmesi ve güçlendirilmesidir. Birlik kavramının, ayrılığı da içine alan bir anlamı yoktur. Ayrılıkçı eğilimler inkâr edilebildiği ölçüde birliğe yaklaşılabilir. Ve artık, birlikten yana kimsenin kimseyi samimi olmaya çağıracak durumu da yoktur. Özellikle «ilerleme» siyaseti, kendisi sembollere önem vermese ve «sembolik çıkışları» suçlamaya kalkışsa da, samimiyetsizliğin sembolü haline gelmiş bulunmaktadır.

Sembollere, dün olduğu gibi bugün de önem vermeye devam edilecektir!

Kuruluşunun 30.Yılında

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ

BUGÜNÜN BARIŞI ALMAN FAŞİZMİNİN YENİLİŞİ ÜZERİNE TEMELLENİR

9 Mayıs, Hitler faşizminin bittiği ve dünyada özgürlük rüzgârlarının yeniden esmeye başladığı bir dönemece işaret eder. Barış özlemlerinin faşizm etrafında ördüğü ve gittikçe daralan kuşatma çemberi, 9 Mayıs 1945 yılında Berlin'de noktalanırken bütün insanlık, bunu Sovyet halkının Yurtsever savaşından kaynaklandığının farkındıydı.

Bu nedenle 9 Mayıs'a faşizmin yenilgisi olarak baktığımız kadar, sosyalizmin ve barışın zaferi olarak da bakmak zorundayız. Çünkü faşizm, başta bütün dünya halklarının güvenliğine ağır bir darbe indirmiş, özünde ise sosyalizmi, tek örneğinde yerle bir etmeye çalışmıştır. Savaşın 60 milyon kurbanı vardır ama 22 milyon Sovyet insanı aynı zamanda bu büyük anti-faşist direnişin birer onurlu anıtı durumundadır.

Günümüzün barış mücadelesi açısından bakıldığında II. Dünya Savaşının askeri ölçüleri ve efsanevi tabloları ikinci plânda kalır. Esas itibariyle görülmesi gereken, zaferin belirleyicisi olan Sovyet halkının bu zaferinin, insanlığın geleceğini hangi yönde etkileceği ve evrensel gelişme içinde hangi eğilimleri güçlendirdiğidir.

Sovyet halkı, sadece kendi vatanını faşizmin pençesinden kurtarmakla yetinmemiştir. Enternasyonalist görevlerinin bilincinde olan ve faşizmi bütün Avrupa'dan temizlemedikçe, onu tehlike olmaktan çıkarmanın mümkün olmayacağını bilen Sovyet halkı, Avrupa'yı faşizm belâsından kurtarabilmek için halkların yardımına koşmuş ve onların, antı-faşist mücadeleyle içiçe geçen devrimci savaşlarına omuz vermiştir. Böylece bir yandan faşizm Berlin duvarlarının içine hapsedilirken, öbür yandan geleceğin barışına güvence olacak güçler de yaratılmış, dünya sosyalist sisteminin büyük ve yaygın gücü ortaya çıkmıştır.

Bugünkü barış mücadelesinin önemini anlatmak için, II. Dünya Savaşının yarattığı yıkımı yaşamak veya onun boyutlarını yeniden dile getirmek gerekmez. Halkların özlemi, savaş korkusundan değil, savaş düşmanlığından dolayı barış yönündedir. Bu savaş ve faşizmin dünya yüzünde yarattığı tahribat, bu gün, farklı sistemlerin savaşa karşı ortak bir tutum benimseyebilmelerinin maddi ve moral temelini güçlendirebilir.

Hitler'in bugünkü mirasçıları, Batı'nın metropollerinde ve «demokrasi» adına yeniden ve akvaryumlarda, tekelci çıkarlar için yetiştirilmek isteniyor. Neo-Nazizmin dolar, sterlin veya mark desteğinde bile olsa mesafe alamaması, kapitalist ülkeler emekçilerinin savaş mirasını bütünüyle reddetmelerine bağlanmalıdır. Ama uluslararası düzeyde halkların güvenliğini tehdit eden militarist ilişkilerden kuşku duymamak mümkün değildir.

Bugün faşizmin vatanında savaş mevzileri, Hitler mirasına kuşkuyla bakan bir sosyal demokrat iktidara, ABD'nin zorlamasıyla tahkim ettirilmek istenmektedir. F. Almanya ve diğer emperyalist ülkeler, barışı ve silahsızlanma çabalarını sabote etmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Salt/2 görüşmeleri, kendi varlıklarını silah dengeleri arasında gören emperyalistler tarafından yokuşa sürülmek isteniyor ve bu yöndeki çabaların başını, «Sovyet tehdidi» palavrasına hız veren Alman sosyal demokratlarının sağ kanadı çekiyor. Aynı kanat, barışı yokuşa süren ve detantı tehdit eden kokuyu «Çinde bile olsa» arayıp buluyor!

Savaşın yarattığı kötü sonuçların miraşçıları bugün zayıftırlar ve tecrit olmanın hırçınlığını yaşamaktadırlar. Ama bu savaşın barışa açılan sonuçları bugün yüz milyonlarca mirasçı tarafından paylaşılmaktadır.

Dünyada güçlenen barıştır. 9 Mayıs, Türkiye'de Hitlerciliğin özentilerine ders olmaz kuşkusuz ama feşizme karşı mücadele edenlere görevlerini hatırlatır. Faşist Milliyetçi Hareketin her görüldüğü yerde başının ezilmesi gerektiğini, II. Dünya Savaşı deneyini yaşayanlar ve yönlendirenler söylüyor.

El Salvador'da Demokrasi ve İnsan Hakları İçin

Geçtiğimiz hafta, Orta Amerika ülkelerinden El Salvador'un başkenti San Salvador'da bir anarşist örgüt yeni tedhiş eylemleri sergileyerek, diktatörlüğün değirmenine su taşıdı.

Bu küçük ülkede sürdürülmekte olan demokrasi mücadelesi hakkında bir fikir verebilmek için, Dünya Barış Konseyi'nin geçen yıl konuyla ilgili aldığı kararı yayınlıyoruz:

«1 — El Salvador Cumhuriyetinde geleneksel sağ - kanat askeri diktatörlüğü günden güne faşist bir diktatörlüğe kaymakta; sendikal harekete köylü hareketine, muhalefet partilerine, katolik rahiplere ve insan hakları uğruna, sosyal adalet yararına mücadele eden tüm demokratik, devrimci çevrelere karşı baskı ve saldırısını şiddetlendirmektedir.

2 — Cumhurbaşkanı General Carlos Humberto Romero'nun liderliğindeki Salvador'lu faşistler, Pinochet Şilisine benzer bir faşist diktatörlüğün oluşturulması ve pekiştirilmesi yolundaki tırmanışlarına son zamanlarda geçici olarak ara vermişlerdir. Bunun birinci nedeni, işçilerin ve genel olarak tüm halkın diktatörlüğe ve faşizme karşı gösterdiği direniş, ikincisi ise Salvadorlu faşistlerin kendi konumlarını pekiştirme gayretlerini önleyerek onların tecritini derinleştiren ve şu anda belirleyici bir faktör halinde, faşistlerin elindeki Salvadorlu yurtseverleri hem maddi hem manevi bakımdan destekleyip güçlendiren, onların hayatlarının kurtarılmasına yardımcı olan uluslararası dayanışmadır.

3 — Hâlen, değişik halk örgütlerinden 100 kadar kişi «siyasi kayıplar ve tutuklular» arasındadır. Egemen rejim bu kişilerden kayıp olanlar hakkında bilgi vermeyi ve onlardan hapiste bulunanları salıvermeyi reddetmektedir.

Çözüm olarak:

1) Ülkede iktidarda olan General Romero yönetimindeki faşist tipteki hükümeti lânetlemek ve ABD'nin sözde insan hakları savunuculuğu görüntüsüne bürünüp gerçekte faşizm yanlısı birtakım çevrelerle işbirliğine gitmesini protesto etmek,

2) El Salvador hükümetinden, halen siyasal nedenlerle hapiste olan tüm yurtsever tutukluların can güvenliğini, maddi ve manevi güvencelerini ve salıverilmelerini talep etmek;

3) Latin Amerika ve Karaiblerde barış, egemenlik, ekonomik bağımsızlık için mücadele eden tüm güçleri, ülkede bir düzeyde insan haklarının sağlanmasını, kısa ve uzun dönemli siyasal ekonomik ve kültürel başarıların gerçekleştirilmesi için mücadele eden Salvador halkıyla bir dayanışma kampanyasına çağırmak...

El Salvador'lu faşistler yenilgiye uğratılmadıkça, bu amaçların gerçekleştirilmesi olanaksızdır.»

SİLAHSIZLANMA, SALT-2 VE TÜRKİYE

Sovyetler Birliği ile ABD arasında uzun süredir görüşmeleri yapılan ve Stratejik Silahların Sınırlandırılmasını öngören SALT-2 antlaşmasının yakında imzalanacağı açıklandı.

Bilindiği gibi Sovyetler Birliği'nin kararlı ve ısrarlı barış ve silahsızlanma çabaları sonucunda imzalanan SALT-1 antlaşmasının yürürlük süresi sona erdikten sonra, SSCB yeni bir SALT anlaşmasının imzalanması için uzun süredir çalışmaktaydı.

Daha önceleri KİTLE Gazetesinin de zaman zaman değindiği gibi Amerika Birleşik Devletleri yönetimi yıllardır SALT-2 görüşmelerini yokuşa sürdü, çıkmazlara soktu. Zaman zaman görüşmeler kesildi. Ama her defasında Sovyetler Birliği' nin ve tün dünya barışsever güçlerin SALT-2 konusundakı yorulmak bilmez uğraşları devam etti.

Carter yönetiminin işbaşına gelmesi ve Pentagon militarizminin yumuşamaya karşı tırmanma kaydederek silahlanma yarışını kışkırtması, Beyaz Saray'ın Sovyetler Birliği'ne ve dünya sosyalist sistemine karşı eski soğuk savaş günlerini hatırlayan manevralara kalkışması SALT-2 konusunda ABD'nin çıkardığı yeni olumsuzluklar arasındaydı.

İki buçuk yıla yakın bir zamandır Beyaz Saray'da bulunan Carter, bütün bu süre zarfında, yumuşama ve silahsızlanmaya karşı ikili ve ikiyüzlü bir politika izliyordu. Bir yandan ve esas olarak ABD silah tekellerinin isteğini yerine getiriyor, detant sürecini yavaşlatmaya uğraşıyor, Pentagon militarizminin temsilcisi ve Beyaz Saray Savunma Danışma Brzesinky'ye geniş inisiyatifler tanıyor, gene silah tekellerinin adamı olan ve Ford tarafından görevinden uzaklaştırılmış bulunan eski Savunma Bakanı Schlessinger'i kendi kabinesinde Enerji Bakanı olarak ön plana çıkartıyordu. Böylece, ABD'nin asker - sanayi kompleksinin militarist emelleri Beyaz Saray politikası üzerinde etkisini daha fazla hissettiriyordu. ABD yönetimi öte yandan SALT-2 antlaşması için görüşmelerden yana olduğunu söylüyordu.

Sonuçta antlaşmayla ilgili görüşmelere yeniden devam edildi ve SALT-2 imza aşamasına geldi.

Ne var ki, Beyaz Saray'ın kaypak ve manevralı tutumunda hâlâ bir değişiklik yoktur.

Başkan Carter, geçtiğimiz hafta Amerikan Kongresine ve kamuoyuna bir çağrı yaparak, SALT-2 antlaşmasının yakında imzalanacağını söyledi ve bu antlaşmayı ABD Kongresi'nin (parlamentonun) onayına sunacağını söyleyerek, gerek Kongre'den, gerekse kamuoyundan bu anlaşmanın onaylanması için destek istedi.»

Carter'in bu tutumu güven verici olmaktan çok uzaktı. Çünkü ABD Başkanı, bu desteği istedikten sonra şunları söylüyordu: «Şayet SALT-2 Kongre tarafından onaylanmazsa, bu durumda Sovyetler Birliği'nin SALT-1 antlaşmasına uyacağını umuyorum.»

Carter'in bu sözleri dünya barışsever kamuoyu gözünde büyük bir kuşkuyla karşılanmış ve ortada bir danışıklı döğüş bulunduğu yolunda haklı tereddütler uyandırmıştır.

SALT-2 konusunda başından beri kaypak ve ikilemli bir politika izleyen ABD'nin uzun yıllar SALT-2 antlaşmasını çıkmaza soktuktan sonra, bunun tam imzalanacağı sırada, bu kez meselenin ABD Kongresinin onayına bağımlı kılınması, dikkat çekilmektedir.

Kaldı ki, ikibuçuk yıldır Jimmy Carter'in izlediği politika da güvensizliğin bir başka nedenidir. Carter yönetimi, «Washington'un şehinleri» adı verilen, ve büyük silah tekellerinin, asker - sanayi kompleksinin, Pentagon militarizminin adı verilen en azılı, en gözü dönmüş emperyalist çevreler ile, savaş ve silah sanayiine bağımlı olmayan Amerikan egemen çevreleri arasında denge kurmaya çalışmakta, fakat bu politikada genellikle «şahinler» ağır basmaktadır.

Sözkonusu militarist güçlerin ise öteden beri yumuşama sürecini yavaşlatmaya, silahsızlanma çabalarını durdurmaya gayret ettikleri ve bu nedenle yeni bir SALT'ın imzalanmasını önlemeye çalıştıkları bilinmektedir.

Jimmy Carter da, kendi konumunun gereği olarak izleyegeldiği politikasıyla, bir yandan SALT-2 yi imzalamakta ama öte yandan, bu antlaşmanın Kongre'den geçmeyebileceğini imâ ederek, yürürlüğü çoktan sona ermiş SALT-1'i öne sürerek, Sovyetler Birliği'ni ona uymaya çağırır gözükerek güya barış ve yumuşama yanlısı bir poza bürünmektedir.

Oysa böyle bir öneriyi kabul etmek mümkün değildir. SSCB, yıllardır SALT-2 konusunda çaba harcamaktadır. Şayet ABD yönetimi de bu konuda samimi ise, sadece Başkanıyla değil, aynı zamanda parlamentosuyla da bu antlaşmayı imzalar ve SALT-2 yürürlüğe girmiş olur. Stratejik silahların sınırlandırılması konusunda yeni bir antlaşmayı imzalamadan yani ABD için herhangi bir bağlayıcı antlaşma getirmeden, Sovyetler Birliği'nin SALT-1'e uymasını söylemek, emperyalist kurnazlığının ve sahte barış görüntüsü manevralarının ilkel bir örneğidir.

Nitekim TASS Ajansı, Carter'ın bu sözleri karşısında yaptığı yayında, ABD Başkanını ciddiyetsiz olarak nitelemiş ve Carter'ın bu sözlerini «anlamak mümkün değildir» diyerek, şayet SALT-2 ABD Kongresinden geçmezse, SSCB'nin de SALT-1 hükümlerine uymayacağını söylemiştir.

ABD yönetimi, kendisi istediği gibi silahlanma ve barışa karşı emperyalist - militarist tehdidi tırmanma serbestiyeti isterken, Sovyetler Birliği'nin barışı ve dünya güvenliğini korumak ve ABD emperyalizminin insanlık düşmanı silahlanma gayretlerine tedbir almamak tavrını beklemektedir.

SALT-2 ile ilgili diğer önemli bir nokta da şudur: ABD'nin Orta Doğu'daki işbirlikçilerinden İran'daki Şah diktatörlüğü yıkıldıktan sonra, Amerikan emperyalizmi İran'da uzun yıllardır Sovyetler Birliği'ne karşı kullandığı dinleme ve gözetlemek üslerini kullanamaz duruma gelmiştir.

Şimdi, bu dinleme ve gözetleme üslerinin Türkiye'ye taşınması için ABD yönetimi çaba harcamaktadır.

Nitekim, Carter, yukarıda değindiğimiz açıklamasında SSCB'nin SALT-2 antlaşmasına uyup uymayacağını denetlemenin mümkün olduğunu, İran'daki üslerin kaybedilmesinden sonra da bunun sağlanabileceğini» söylemiştir.

Böylelikle, Carter yönetimi SALT-2 konusunda Amerikan kamuoyunda kuşku yaymak dileğinde ve SSCB'nin SALT-2 antlaşmasına uymayabileceği imajını yaymaya çalışmaktadır. Bu da bir başka riyakârlıktır. Çünkü SSCB'nin silahsızlanma ve SALT konusunda gösterdiği büyük çabalar herkesçe bilinmektedir ve SSCB kendi savunduğu görüşlere herkesten önce kendisi sahip çıkarak, onların gereklerini yerine getirmiştir. SALT-2 konusunda SSCB hakkında kuşku bulutları yaymak yumuşama aleyhtarı, sinsi, riyakâr bir tavırdır.

Öte yandan, ABD yönetimi, İran'daki üsleri Türkiye'ye taşımak için büyük gayret sarfetmektedir. Carter yukarıda değindiğimiz sözleriyle, SALT-2'nin güvencesi olarak SSCB'ye karşı İran yerine bir başka ülkede dinleme ve gözetleme üsleri önermektedir. Bu ülkenin ise Türkiye olduğu açıktır. Böylelikle, ABD sözde meşru yollardan ve SALT-2 gereği görünümü altında, Türkiye'ye yeni dinleme ve gözetleme üsleri yerleştirmek, bunun ABD-Türkiye ve ABD-SSCB arasında SALT kapsamında bir pazarlık konusu yapmak dileğindedir.

Bu konuda Ankara üzerinde yoğunlaşmış olan baskıların önümüzdeki dönemde daha da şiddetleneceği bellidir.

Türkiye halkı, ülkemizin tüm bağımsızlıkçı ve barışsever güçleri, topraklarımız üzerindeki Amerikan ve NATO üslerini söküp atmak, ikili antlaşmaları feshetmek için mücadele verirlerken, Türkiye'nin yeni yeni üslerle donatılmasına göz yummayacaklar ve dirençlerini hem Ankara üzerinde, hem de ABD üzerinde arttıracaklardır.

Bütün bunların yanısıra, SSCB'nin komşuları arasında, ABD'ye gönüllü üs vermeye iştahlı Maocu Pekin yönetimi ise ABD'ye Çin'de Amerikan üsleri kurmak için öneri götürmüştür.

Dünya sosyalist sistemi başta olmak üzere tüm barışsever güçlerin SALT-2 konusundaki mücadelesi bundan sonra yeni bir evreye girmiştir. Türkiye barış, bağımsızlık ve demokrasi güçlerine, yumuşama, silahsızlanma ve SALT-2 ile ilgili olarak, İran'daki üslerin Türkiye'ye taşınmasını önlemek gibi yeni ve önemli bir görev düşmektedir.

«DEMOKRATİK HAK VE ÖZGÜRLÜKLER» TOPLANTILARI

İSTANBUL

TSİP'in 42 ili kapsayan Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantıları'nın sonuncusu 23 Nisan günü İstanbul'da, Kazablanka Gazinosu'nda yapıldı. Kalabalık bir halk topluluğunun izlediği toplantının ilk konuşmasını, TSİP MYK üyesi Ali Kar yaptı. Ali Kar özetle şunları söyledi:

«Emperyalizm bölgemizde daralan etkisini, güçlerini belli noktalarda yoğunlaştırıp telafi etmeye çalışmaktadır. Türkiye bu noktalardan biridir ve egemen güçlerin şoven geleneğinin son günlerde yeniden ön plana çıkması bir rastlantı değildir. Emperyalizmin ve yerli egemen güçlerin gerici talepleri, sosyal demokrasinin araladığı kapıdan ulusal demokratik hakların ve emekçi çıkarlarının üzerine inmeye çalışıyor.

Ancak gerici komplolar, emekçilerin elbirliğiyle ve kararlıca verdikleri, vermeye devam edecekleri mücadelenin duvarında parçalanacaktır.»

Toplantıda konuşan Genel Başkan Ahmet Kaçmaz da, emperyalizmin ve yerli tekelci güçlerin bölgedeki gelişmelere bağlı olarak Türkiye'de tezgahlamaya çalıştıkları mizansenin esas yönünün, emekçi halk hareketini sindirmeye dönük olduğunu belirtti ve özetle şuları söyledi:

«Ulusal Kurtuluş Savaşımızın önemli bir kilometre taşı olan 23 Nisan 1920'nin yıldönümünde, halkımız emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin yeni baskı ve terör tehditleri ile karşı karşıyadır. 59 yıl önce toplanan ilk parlamento, emperyalistlere karşı yürütülen savaşta ulusun topyekûn mücadeleye kararlı olduğunu kanıtlamıştır. Böylece tüm cephelerde başarılı bir savaş yürütülerek, emperyalistlerin ülkemizden elbirliğiyle kovulmaları sağlanmıştır.

Ulusal Kurtuluş Savaşının üzerinden yarım yüzyılı aşkın bir süre geçtikten sonra, ülkemizin emperyalizme kıskıvrak bağlı hale getirilmiş olması hazindir.

Bu son derece onur kırıcı ve halkı köleleştirici durum karşısında ulusal bağımsızlığımızı savunan güçler, başta sosyalistler olmak üzere emperyalizme ve gericiliğe karşı sürdürülen mücadelenin bayrağını her geçen gün daha yükseltmektedirler. Buna karşılık emperyalistler ve işbirlikçileri, İran'da hüsrana uğrayan ABD'nin yönlendirmesiyle Türkiye'deki bağımsızlıkçı güçleri bastırmak için yeni tertipler peşindedirler. Son zamanlarda ayyuka çıkartılan «bölücülük» avazelerinin altında yatan budur. Ulusal Kurtuluş Savaşımızın başarıya ulaşmasında topyekûn ve omuz omuza mücadele verildiği gerçeğini gözlerden saklayabileceklerini sanan emperyalistler ve işbirlikçileri, ABD'nin, halkları birbirlerine düşman etmek ve onların arasındaki sürtüşmelerden yararlanarak dünya jandarmalığını pekiştirmek politikasına hizmet etmektedirler. Onlar «bölücülük suçlamaları» ile kimseyi aldatamazlar. Çünkü ABD emperyalizmi ve yerli egemen güçler herkesin düşmanıdır. Ve bu ortak düşmana karşı işçiler ,emekçiler, tüm halk topyekûn mücadele yürütmenin bilincindedirler. Emperyalizmin, ancak tüm güçler birleşilerek yenilgiye uğratılabileceğini kavramışlardır. Özellikle sosyalistler her zaman kardeşlikten, dayanışmadan ve en geniş birlikten yana olmuşlardır ,öyle de olacaklardır. Tekelci parababalarının başını çektiği gericiler, demokrasi ve barış düşmanları «bölücülük» avazeleriyle kimseleri aldatamayacaklardır.

Adana Olağanüstü İl Kongresi

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Adana İl örgütünün olağanüstü kongresi 22 Nisan günü yapıldı.

Adana İl Başkanı Yaşar Gököğlu kongreyi açış konuşmasında, bütün Türkiye'de gittikçe tırmanan faşist saldırı harekâtı meyanında bir süredenberi özellikle Adana'da yoğunlaşan faşist teröre değindi, demokrasi düşmanları cephesi karşısında gittikçe gerileyen ve halka kemer sıktırma politikasına dört elle sarılan sosyal demokrasiden kitlelerin hızla kopmakta olduklarını söyledi. Gököğlu bu durumda TSİP'in bütün yurtta sürdürdüğü Demokratik Hak ve Özgürlükler Toplantılarının kitlelere siyasi bilinç götürme ve demokrasi mücadelesi açılarından taşıdığı önemi belirtti.

Daha sonra söz alan TSİP MYK üyesi Tektaş Ağaoğlu, halkın işine, ekmeğine ve hürriyetine emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi tarafından saldırı vaki olduğunu söyleyerek başladığı konuşmasında özetle şöyle dedi :

«Halkın işine ve ekmeğine daha çok göz diken tekeller ve emperyalizm, MC hükümetlerinin yağmacı ekonomi siyasetleri sonucunda devralınan 'enkaz'ın doğurduğu sorunlardan da yararlanarak sosyal demokrat iktidar üzerinde baskıyı gittikçe arttırmaktadırlar. Çaresiz kalan sosyal demokrasi sözkonusu enkazı tekelcilerin yolu üzerinden kaldırıp emekçilerin sırtına bindirme işlevini yüklenmiştir. Ne ki bunun için kitlelerin demokratik hak ve özgürlüklerini de kısıtlamak gerekmektedir. Cumhuriyet tarihinde kaçıncı defadır ki sıkıyönetimsiz yapılamaması ve son zamanlarda ortalığı saran «bölücülük» yaygarasıyla takriri sükûn özlemlerinin büsbütün azması bundandır. Bu arada anti-demokratizmi tırmandırmakta gerici güçler faşist provokasyon ve saldırıdan da «koç başı» olarak yararlanmaktadırlar. Böylece Türkiye'de demokrasiye yönelen saldırı, faşist anarşi ile mücadele adına bizzat sosyal demokrasi eliyle gerçekleştirilmektedir. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi buna daha baştan işaret ederek demokrasi için mücadelenin ve bu yolda tüm demokrasi güçleri arasında eylem birliğinin sağlanmasının önem ve âciliyetini hep vurgulayagelmiştir. Ama ne yazık ki bu noktada başka siyasi çizgilerin de aynı hassasiyeti çeşitli nedenlerle göstermemeleri, demokrasi mücadelesinde öncü olan işçi sınıfının bu mücadelede gerektiği ölçüde belirleyici olmasını engellemiştir. Fakat Türkiye sosyalist hareketinin birliğinin sağlanması mücadelesinde başı çeken TSİP'in ilkeli ve tutarlı birlik siyaseti eninde sonunda her türlü direnmeyi aşacak ve anti-birlikçi kaleler bir bir fethedilecektir. O zaman işçi sınıfımız, emperyalizmin, tekellerin ve faşizmin saldırısını püskürtmek için sınıf mücadelesinde muhtaç olduğu en vazgeçilmez silâha, merkezi siyasi otoriteye kavuşacaktır.»

1 Mayısın DİSK tarafından İstanbul'da kutlanmasını engelleme çabalarının demokrasiyle bağdaşmadığını da belirten Tektaş Ağaoğlu, seçimlerde üstüste milyonlarca işçinin oyunu alarak iktidar olabilen CHP'nin Genel Başkanının 1 Mayıs konusunda topu sıkıyönetime atarak sorumluluktan kaçmaya kalkmasını eleştirmiştir.

Adana olağanüstü il kongresinde konuk konuşmacı olarak söz alan SGB Adana Bölge Sekreteri Nihat Nazlıcan da bireysel terörizmin faşist saldırı ve provokoyonlara çanak tuttuğuna değinmiş, faşizme ve gericiliğe karşı mücadeleye kitlelerin seferber edilmesinde gençliğe düşen görevleri ve bunların yerine getirilmesinde uyulması gereken ilkeleri belirtmiştir.

Daha sonra faaliyet raporu ve mali rapor okunarak oya sunulmuştur. Aklamadan sonra seçimlere geçilmiş, yeni yöneticiler belirlenmiştir.

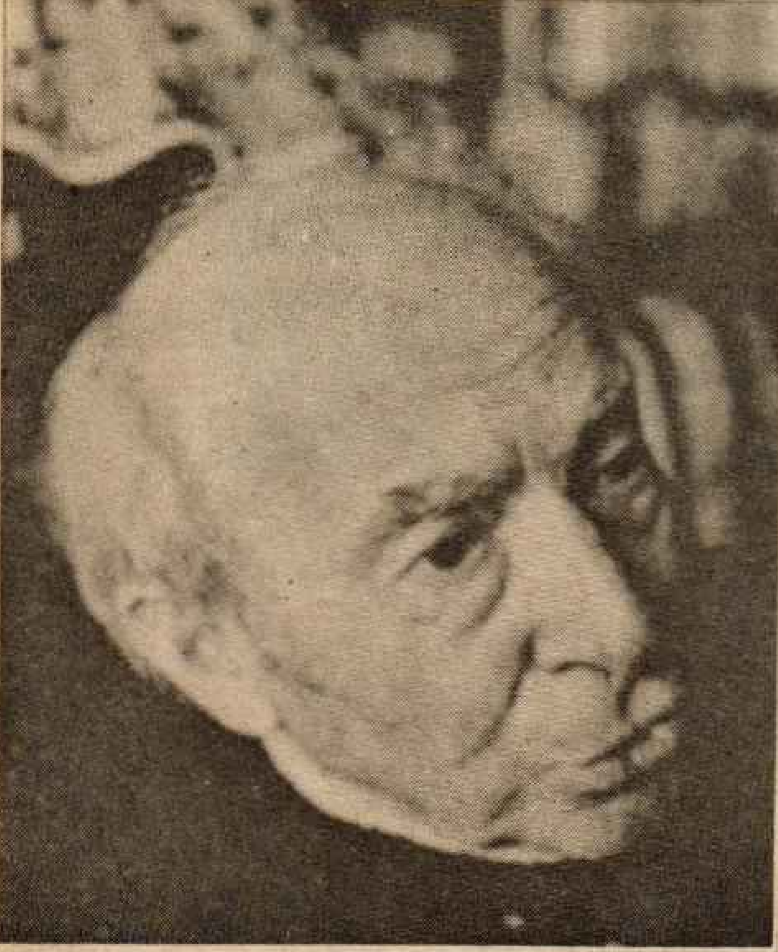
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Bismil İlçe Örgütü Kuruldu

Bismil'de uzun süreden beri yapılan ön çalışmalar meyvesini vermiş ve TSİP ilçe örgütünün kuruluşu tamam lanmıştır. Bismil ilçe örgütünün kuruluşu ile birlikte bölgede bulunan TSİP, MYK üyesi Veli Gürcan ve Bölge Sekreteri M. Ali Tan'ın katıldığı bir sohbet toplantısı düzenlenmiştir. Üye ve sempatizanların katıldığı toplantı parti ilçe lokalinde yapılmıştır. Bismil İlçe Örgütünün kuruluşunu kutlayan MYK üyesi Veli Gürcan örgütsel sorunları ve son siyasal gelişmeleri özetleyen bir konuşma yapmıştır. V. Gürcan, «Ulusal sorun konusunda yıllardır yürüttüğümüz ilkeli ve tutarlı siyaset nihayet meyvasını vermeye başlamıştır. Önümüzdeki günlerde parti olarak daha pek çok görev bizi bekliyor. TSİP'in sorumluluğu ve önemi büyüktür. Hem egemen burjuvaziye, hem onun sağlı sollu kışkırtmalarına karşı verilecek mücadele ertelenemez. Bütün âcilliği ile bizi beklemektedir. Ne kadar güçlü bir parti yaratırsak, sorunları çözmek o kadar kolay olacaktır,» demiştir.

Yetmiş Yıllık Tiyatro Okulu

MUHSİN ERTUĞRUL

Muhsin Etuğrul, «Büyükbaba» adlı oyunda

15 şubat 1892'den 29 nisan 1979'a koca bir ömür. Uzun değil, yoğun yaşamalı, denir hep. Ama bir insan, Muhsin Ertuğrul gibi hem uzun, hem yoğun yaşarsa, hayatı okul olur. Muhsin Ertuğrul'un 2 ağustos 1909'da başlayan 70 yıllık tiyatro hayatı-bütün bu süre boyunca tiyatromuzda atılan ileri adımların dolaylı ya da dolaysız etkilendiği, kendisinden mutlaka birşeylerin öğrenildiği bir okuldur nitekim. Ölümünden beş gün önce Ege Üniversitesi Senatosu'nun verdiği «Fahri Doktor» unvanı, ona, tiyatroya geçen emeğinin yaşarken saygı görmesinin mutluluğu ötesinde birşey vermiyordu, ama onun, tiyatroya üniversitelerce önem verilmesi çabasından birşeyler alındığını kanıtlıyordu. Muhsin Ertuğrul'a, «ondan birşeyler almak»tan daha değerli bir armağan olamazdı da. Çünkü onun en başta gelen uğraşlarından birisi, «edebiyat fakültelerinde birer tiyatro enstitüsü kurulması» idi. Nitekim 1958 yılında böyle bir girişimi coşkuyla karşılamış, tiyatro olayına bilimsel yöntemlerle eğilme özlemlerinin gerçekleşmiş olmasından büyük mutluluk duymuştu.

Muhsin Ertuğrul, tiyatroya daha başından halkçı ve ilerici bir anlayışla yaklaşmıştı. Tiyatroyu, İstanbul'lu yarı aydın bürokrat ve burjuvaların eğlence yeri olmaktan kurtarmak, onun başlıca kaygısıydı. Yıllar sonra, Devlet Tiyatrolarının yönetiminde olmayı nasıl değerlendireceği sorulduğunda, «Çemişkezek'te bir çadır tiyatrosu yönetmek benim için çok daha ilginç» diyecektir. Onun bu sözleri halkçılık özentisine değil, tiyotronun eğitici, uyandırıcı, dönüştürücü gücüne gerçekten inanmasına ve içten bir halk sevgisine dayanıyordu. Bu halk sevgisi, halkı olduğu gibi benimsemek biçiminde, böyle yanlış bir kavrayışta değil; onun kültürünü olgunlaştırmak ve beğenisini eğitmek gibi gerçekçi bir yönelişte, halkı «gıdıklamak değil, yavaş yavaş onu yüksek eserlere doğru yükseltmek» çabasında somutlanıyordu.

Muhsin Ertuğrul, bu amaca, 1910'ların, 20'lerin ilkel tiyatro anlayışıyla varılamıyacağını sezmişti. Çağdaş bir teknik, ileri bir kafa gerek diyordu bunun için. 1916'da Darülbedayi'nin oyunculuk ve öğretmen yardımcılığını kazanmışken, yetinmeyerek bilgi ve yöntemler araması, bu yıldan başlayarak, daha önceki Paris deneyini Almanya, İsveç ve Sovyet tiyatrosunun çağdaş olanaklarını tanıyarak zenginleştirme isteği, bu sezgiden kaynaklanıyordu.

Nâzım üzerindeki baskıların en yoğun dönemlerinde, onun oyunlarını da sahneye koyması, Ertuğrul'un sık sık hükümet baskılarına yol açan ilerici çabalarının önemli bir halkasıdır. «Tiyatro hükümetlerin üstündedir» ilkesi, onun inandığı çabadan ödün vermeyen kişiliğini açıklar. «Tiyatro, her gün değişen hükümetlerin, midecilerle dolan partilerin üstünde bir kurumdur» diyerek, tiyatronun eleştirel niteliğinden ne anladığını açıkça belirten Muhsin Ertuğrul'un, döneminde devlete yaranarak icrayı sanat eyleyenlerce küçümsenmesi, karalanmak istenmesi, bütün bunlara rağmen onun ayak diretmesi ve demokratlığından gerilediğinde sağlanacak nimetleri elinin tersiyle itmesi, ilerici sanatçı için öğreticidir. «Halkın uyanmasını istemeyen bağnazlara» karşı, «geceyi gündüze katıp gerikalmışlığı aşma» yönünde tiyatroyu bir okul olarak ele almış ve «onları tedirgin etmiş» bir öğretmenin aydınlık kafasını taşıyordu o.

Muhsin Ertuğrul, gerçek bir öğretmen kimliğiyle, sanatına ilk atıldığı yıllardan başlayarak, emeğinin son damlasına kadar, sağlam bir seyirci kuşağı yaratma çabasından caymadı. Bunun en kalıcı biçimde, çocuklar için geleneksel bir tiyatro oluşturmakta gerçekleşeceğinin bilincindeydi. 1935'ten bu yana üzerinde ısrarla durduğu konulardan birinin bu olması, onun bu çabasının iş olsundan bir amaç taşımadığını gösteriyor. Çocuk Yılı'nda bulunmamız, bu yöndeki uğraşını daha önemli kılıyor. Ona göre «tiyatro, çocuğun yaratıcı gücünü en kolay geliştiren biricik etkili sanat alanıdır. Çocuk beyni, çocuk zekâsı ancak tiyatro havasında, alabildiğine sınırsız ve engelsiz uçar.» 1974'de, yeniden Şehir Tiyatrolarının yöneticiliğine getirildiğinde, sürekli oyunlar veren yaygın bir çocuk tiyatrosu gerçekleştirme çabalarının yoğunluk kazanması, konuya verdiği önemi ve geleceğe yönelik amacını belirtiyor.

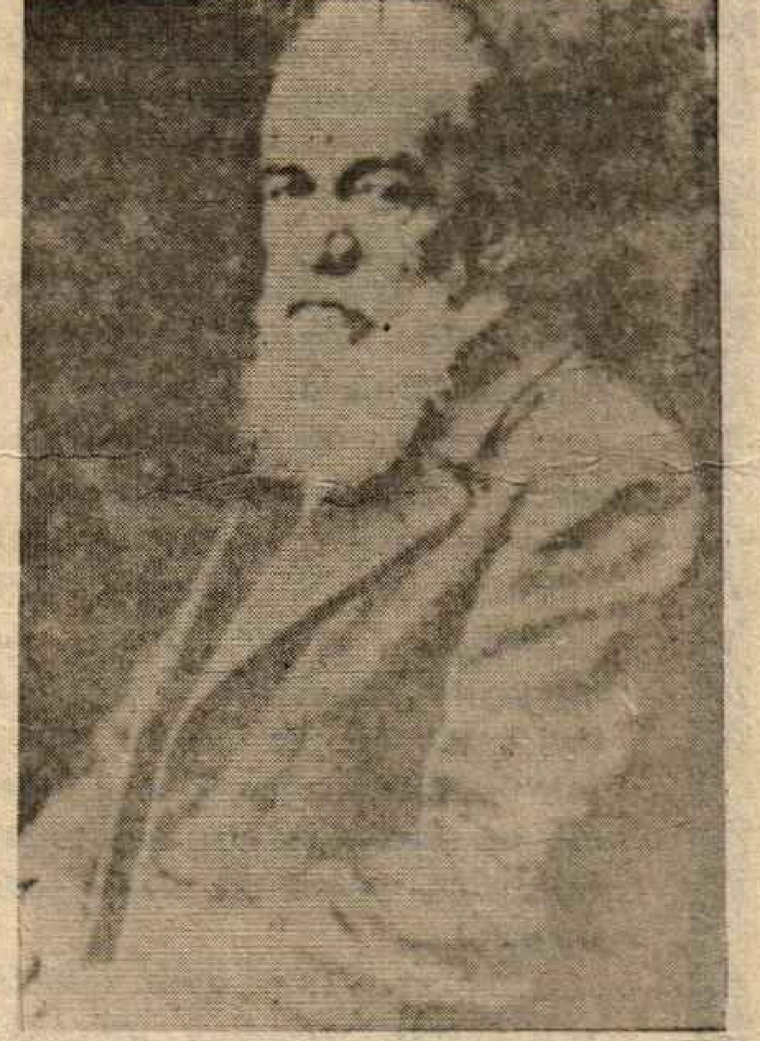
Ama yalnızca geleceğe yönelik bir çabayla yetinmiyordu. Başından beri, «toplumun sosyal yaralarına eğilen, onları deşen piyesler»den yanaydı. Tiyatroyu halkın ayağına götürmenin, halkı bu sanata ısındırmanın bütün yollarını arıyor, Anadolu'nun dört bir yanına tiyatroyla eğitim götürmek için neler yapmak gerektiğini araştırıyordu. Parasız Öğle Paydosu Tiyatroları, Gezginci Tiyatrolar, Kahve Oyunları, kafasını ömür boyu kurcalıyor, onu, bunları nasıl edip de gerçekleştireceğinin sancılarıyla terletiyordu. Siyasal iktidarlar, bu tasarılarından gocunuyor, giderek tiyatronun etkin bir demokratik eğtim kurumu olacağından kaygılanıyor, gerekli yatırımı esirgiyordu. Bu, sadece 1958-66 döneminde değil, 1974'ten sonra CHP'nin iktidarda olduğu dönemde de böyle olmuştur.

Muhsin Ertuğrul, oyuncu olarak, tiyatro öğretmeni olarak, herşeyden önce bir eylem adamıydı. Bütün ömrünü Halkın Tiyatrosunu yaratmanın pratik sorunlarına verdi. «Amacımız» diyordu, «tiyatro ile seyirciyi, bir satıcı ve alıcı ilişkisiyle değil halkın hizmetinde bir eğitim görevlisiyle bir şehir sahibi gibi karşı karşıya getirmek.»

Amacını başaramadı ama, bu konuda saygın adımlar attı. Tiyatroyu bir eğitim aracı olarak halka götürme konusundaki önerileri, tazeliğini ve uygulanma zorunluluğunu bugün de taşıyor. Halkçı, ilerici, işçi sınıfının dostu, yılmaz bir demokrat olarak, onun yetmiş yıllık sanat deneyinden, hayatın içinden getirdiği bu öneriler, sosyalist - ilerici tiyatroya ışık tutmaya, ödevler yüklemeye devam edecektir. Tâ ki tiyatroların en devamlı seyircileri, işçiler ve emekçiler olana kadar.

Bulgar Halkının Dyadoto'su

BLAGOEV'İ ANIYORUZ

Dimiter Blagoev

7 Mayıs, Bulgaristan Komünist Partisi'nin kurucusu ve ilk lideri, Bulgar halkının seçkin evlâdı Dimiter Blagoev'in 55. ölüm yıldönümüdür.

1856'da doğan Blagoev, öğrenimini İstanbul, Edirne ve Odessa'da, daha sonra da Petersburg'da sürdürdü. Çarlık Rusya'sında ilk sosyal demokrat gruplardan birinin kurucusu olan Blagoev, (bu grup Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihinde **Blagoev Grubu** olarak geçmektedir) Rusya işçi ve emekçilerinin kurtuluşu uğrunda sürdürdüğü kararlı ve yoğun devrimci faaliyetleri yüzünden sınır dışı edildi. Bulgaristan'a dönen Blagoev, 1891'de Bulgaristan Sosyal Demokrat Partisi 1. Kurucu Kongresi'ni toplantıya çağırdı. Bu kongrede programı da kabul edilen Parti, Blagoev'in önderliğinde uzun yıllar sınıf düşmanına karşı yorulmak bilmez bir savaş sürdürdü. Bugün de aynı Parti, sosyalizmin kazanımlarının geliştirilmesi ve korunmasında Bulgar halkının öncülüğünü yapmakta, Blagoev'in Bulgaristan'da ilk kez dalgalandırdığı Marksizm - Leninizm bayrağını, proletarya enternasyonalizminin sarsılmaz kalelerinden biri olarak en yükseklerde tutmaktadır.

Blagoev, engin bir bilgi hazinesine sahipti. Politika, edebiyat, felsefe, tarih vb. konularda yazdığı ve toplamı 20 cildi bulan eserleri, onun çok yönlü entellektüel kişiliğini yansıtmaktadırlar. Blagoev, gerek yüksek bilinç düzeyi, gerekse mücadeleci kişiliğiyle, Bulgar halkının büyük sevgisini kazanmıştır. Bulgar halkı, bu sevgisini daha genç yaşındayken ona verdiği **Dyadoto** (Baba) adıyla göstermişti. Blagoev'in Bulgar halkı üzerinde yarattığı saygı ve etki o denli büyüktür ki, 1923 anti-faşist Eylül Ayaklanmasını izleyen ağır terör günlerine rastlayan ölümünde, faşist yöneticiler muazzam cenaze törenine müdahale etme cesaretini kendilerinde bulamamışlardı.

Bulgaristan işçi sınıfı, 1923 ayaklanmasından sonra, Parti'nin yaralarını sarma ve toparlanma döneminde, yani ona en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde yitirdi Blagoev'i. Fakat Blagoev'in öğrencileri ve savaş arkadaşları, onun attığı temelleri sağlı «sollu» saldırılara karşı korumasını bilerek, Partinin bu zor dönemi atlatmasını sağlamayı başardılar. Parti, 50 yıldan daha fazla bir süre alabildiğine zor ve çetin mücadelesini sürdürerek Devrim günlerine ulaştı.

Bulgar halkı ve tüm dünya proletaryası, ölümünün 55. yıldönümünde Blagoev'i saygıyla anmaktadır...

Dünyada 1 Mayıs

1 Mayıs 1979, her yıl olduğu gibi, dünyanın dört bucağında, milyonlarca emekçinin coşkun gösterilerle kutladığı önemli bir gün olmuştur. İşçi sınıfı, mücadelesinin tarihi geleneğini yansıtan gününde, hem sömürüden kurtulmak için verdiği mücadelenin, ardı kesilmeksizin süren niteliğini vurgulamış, hem de, bu mücadelenin evrenselliğini kanıtlamıştır. Dünya emek ordusunun yığınsal güçleriyle emperyalizm ve dünya gericiliği bir kere daha karşı karşıya gelmiş, emekçilerin, demokrasiyi kendi sınıf çıkarları doğrultusunda genişliğine etkileyip biçimlendirdikleri ülkelerde sevincin ve umudun egemen olduğu 1 Mayıs törenlerine, demokratik görevler için mücadelesini sürdüren emekçilerin yaşadığı ülkelerde burjuvazinin ve gericiliğin provokasyonu sızmak istemiştir. Baskı ve teröre rağmen işçi sınıfını ve tüm emekçileri meydanlarda, karşısında gören egemen güçler zulüm makinaları işletmişler, baskı ve terör uygulamışlardır.

1 Mayıs 1979, aynı temele dayalı olarak yükselen mücadelenin farklı aşamalarını gösteren zengin bir mozayiği evrensel planda somutlamıştır.

İşte buna birkaç örnek:

1 Mayıs, işçi sınıfının birlik ve mücadelesinin geleneğinin evrenselliğinin sembolüdür. Geçmişten bugüne uzandığı gibi, kıtadan kıtaya, ulusal sınırları da aşarak derinliğine ve genişliğine yeni bir dünya için umudu, kardeşliği ve direnci simgeler 1 Mayıs'lar.

İRAN: İran'ın başkenti Tahran'da yüzbinlerce kişi uzun yıllardan sonra ilk kez yığınsal olarak 1 Mayıs'ı kutlamıştır. 1 Mayıs gösterisinde, emperyalizm kınanmıştır. Gösteriye FKÖ temsilcileri de katılmış ve konuşmalar yapmışlardır. FKÖ temsilcileri, yaptığı konuşmada emperyalist güçleri kınayarak Filistin ve Arap davasının desteklenmesini istemiştir.

SOVYETLER BİRLİĞİ: 1 Mayıs gösterileri her yıl olduğu gibi bu yıl da Kızıl Meydan'da kutlanmıştır. Yüzbinlerce emekçinin katıldığı geçit töreninin yanında askeri geçit töreni de yapılmıştır. Gösterileri Brejnev ve diğer Sovyet yöneticileri izlemişlerdir.

FRANSA: Fransa'da CGT'nin düzenlediği 1 Mayıs gösterileri yüzbinlerce emekçinin katılmasıyla yapılmıştır. Ancak, daha önce demir çelik işçilerinin Paris yürüyüşünde olduğu gibi 1 Mayıs gösterilerinin sonuna doğru bazı goşist gruplar etrafta bombalar patlatarak, polise saldırarak olaylar çıkartarak gösterileri provoke etmek istemişlerdir.

İSPANYA: Franko faşizminin devrilmesinden bu yana İspanya işçi sınıfı, ikinci kez 1 Mayıs'ı kutlamıştır. Madrit'te toplanan 200 bin kişi neo-nazizmi protesto etmiştir. Ayrıca ülkenin 400 yerinde kalabalık kutlama gösterileri yapılmıştır. Bu arada Madrit'teki gösterilere saldıran faşistler 6 kişiyi öldürmüşlerdir.

ARAP ÜLKELERİNDE: Bu yıl Arap ülkelerinde yapılan 1 Mayıs gösterileri emperyalizme ve siyonizme karşı bir gösteri niteliğine bürünmüş, ABD emperyalizmi, İsrail ve Sedat lânetlenmiştir. Ürdün'deki 1 Mayıs gösterisinde konuşan Kral Hüseyin, Arapları birliğe çağırmıştır. Ayrıca Bağdat'ta geniş kitlelerin katıldığı gösteriler yapılmıştır.

JAPONYA: Japonya'nın 1000 den fazla yerinde 1 Mayıs gösterileri milyonlarca insanın katılmasıyla yapılmıştır. Gösterilerde işçi ücretlerinin yükseltilmesi istenmiştir.

YUNANİSTAN: Başkent Atina ve daha bir çok kentte 1 Mayıs gösterileri büyük kitlelerin katılmasıyla yapılmıştır. Atina'da yapılan gösteriler sırasında bazı goşist gruplar olay çıkartmak istemişler, lâkin amaçlarına ulaşamamışlardır. Ayrıca göstericiler üzerine yangın bombası atmak isteyen bir kişi yakalanmıştır.

ŞİLİ: Şili'de faşist Pinochet rejimine rağmen işçi sınıfı 1 Mayıs gösterilerini gerçekleştirmiştir. Faşist Pinochet rejimi 400'e yakın işçiyi ve sendikacıyı tutuklamıştır.

NİKARAGUA: Diktatör Somoza yönetimine karşı dişe diş mücadele verildiği Nikaragua'da 1 Mayıs gösterileri yasaklanmış ve bu yasaklamayı protesto eden birçok işçi önderi Managua'da tutuklanmıştır.

PAKİSTAN: Pakistan'ın başkenti Revalpindi'de 1 Mayıs gösterileri yapılırken polis göstericilere saldırmış ve 24 kişi yaralanmıştır.

1 Dayıs 79'da dünyanın dört bir yerinde milyonlarca işçi ve emekçi gösteriler yaparak bir kez daha bağımsızlık, demokrasi, barış, sosyal ilerleme ve sosyalizm bayrağı altında birleşilmişti.

Birlik
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim Yeri: Parmakkapı Tel Sok. 2/4 Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 Aylık: 225 TL., 1 Yıllık 450 TL. yurt dışı iki katıdır. Avrupa Temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — Banka No: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Kont Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: TEKŞEN OFSET S. B. T.: 7 Mayıs 1979